45 ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 176 Կ. ՊՈԼԻՍ 13/26 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1901 16 ՇԱՊԱՆ 1319 13 ԹՐՇՐԻՆԻ ՍԱՆԻ 1317 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

10 ՓԱՐ

ՄԱՆԶՈՒՄԷ-Ի ԷՖԿԻԱՐ

10 ՓԱՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ — ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ — ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

MANZOUMÉ-I-EFKIAR
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN, POLITIQUE, FINANCIER ET LITTÉRAIRE
Directeur-Propriétaire
OHANNÈS F. KAÏSÉRIAN
38, Grand' rue de la S. Porte, 38
Constantinople

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
Առ որ կ'ուղղուին ամէն տեսակ գրութիւններ։

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պալը Ալի ճաssէսի, 38
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չենտրուիր։

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղրշ.	50
Գաւառներու համար	108 ղրշ.	60

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 ղրուշ։
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

منظومهٔ افکار
صاحب امتیاز و مدیر مسئولی
اوحانس فرید قیصریان
مطبعه وادارهخانهسی
باب عالی جوارنده ۳۸ نومرولی دائره خصوصه

ՏԽՈՒՐ ԲԱՐՔԵՐ

Ոչ առաջին և ոչ վերջին անգամն է կարծեմ որ մեր մէջ այս տեսակ խնդիրներ կը ծեծուին ու կը ծեծուին. ահագին սիւնակներ կը մրոտենք, կը պոռանք ու կը գոռանք թէ՝ եկեղեցին սրբավայր մըն է, եկեղեցին Աստուծոյ տաճարն է. հո՛ն միմիայն մարդ հոգեկան միութարութիւն մը գտնել կ'երթայ։ Գրէ՛ս խօսէ՛ ոչափ թուղթ որ ուզես մրոտելիք և որչափ չուզէ խօսելիք, միշտ միեւնոյն անտարբերութիւնը հանդէպ մեր եկեղեցիին։ Զայն բարբարոս յանապատի։ Չէ՞։

Այս խորհրդածութիւնը ընել կուտայ ինձ իրողութիւն մը, որուն դիմաց անարտաւանութեամբ ակամայ եղայ անցեալ կիրակի Գ... Թաղի եկեղեցւոյ մէջ։

Պատմեմ ու դատեցէք։

Շիք պարսն մը հագուած ըստ վերջին «մօտա»ին, ոսկի (հէ՞) ակնոցը քիթին, պիտիները կը նային եկեղեցւոյ կամարին, «կանթ»երը թաթին, «կըճրոթը» կլսէ պօթին ու գաւազանը բռնած այնպէս մը ձեռքին, մտաւ եկեղեցւոյ ներսը, որ պա՛տ մը ուրիշներ ալ ինձի պէս, Բերայի չնչակ ճամբան կարծեցին ինքզինքին — ու յետոյ ուզղուեցաւ դէպ ի ներս ցուցադրելով միշտ ինքզինքը. կանգնեցաւ կանանց մասիկը և առանց գոնէ միանգամ խաչակնքելու, հանեց գրպանէն պզտիկ խոզանակ մը ու սկսաւ անվերջանալի կերպով ընչացքը խոզանակել, միշտ դէպի եկեղեցւոյ աջակողմը դիտելով ու նորէն նոյն միեւնոյն քալուածքովը մեկնեցաւ եկեղեցիէն՝ ստիպման յարկին տակ այցելութիւն մը կատարողի կերպարանքով։

Ու ակամայ կը մտածեմ թէ ինչ, միթէ իրենց ամօթ կը սեպեն այս «միւսիւ»ները գլխարկը հանել, պատկանելով կենալ ու խաչակնքել. միթէ այդ միեւնոյն «միւսիւ»ն չէ՞, որ երբ իր «քաթրան»ին դիմաց գտնուի, աւելի պատկառոտ, աւելի զգուշաւոր դիրք մը կը բռնէ — թող թէ առ երեսս և կամ թէ չաթթական քանի մը ղրշ. կորնցնելու վախէն։ Ո՛րչափ աւելի պատկառանք ունենայ պէտք ենք հանդէպ Աստու, որուն կը պարտինք մենք մեր ամէն ինչը։

Ներուի ինձ օրինակ մը ցոյց տալ։ եթէ երբեք օր մը պատեհութիւն ունենաք Բերա ելլալու, մտէ՛ք քիչ մը Սանթամարիա ու հոն տեսէք անոնց նիստ ու կացը իրենց եկեղեցւոյ մէջ. շատ մը բաներու պէս զորոնք կապօրէն կը նմանցնենք ե բոլոցդմէ, դէթ ասոնք ալ ընդօրինակենք։

Ցարգանք միշտ մեր կրօնքին. զի առանց անոր ազգ մը, չի կ'նար փճացումէ զերծ մնալ։ Գ. Թ.

ՄՆԱԿԵԱՆ ԹԱՏՐՈՆԷՆ

ԵՐԳԶՈՒՇԻՆ

Երբ նկատի առնենք տեղական թատրոնին անցած և արդի վիճակը, իր բոլոր խումբերուն իրական արժանիքը պարզելով, այն ատեն շա՛տ աւելի մեծ տեղ մը պիտի տանք այս խումբին որ արդի թատրոնին մինակ ներկայանալի անդամն է՝ կամ եթէ կ'ուզէք զա՛րդը։ Սայլն մեր նպատակը հոս թատրոնին ազդեցութիւնները, կամ անոր վերջին բեկորին կատարած պաշտօնը քննել չէ. այլ պարզ — եթէ կ'ուզէք — թատերական քրոնիկ մը, վերջին ներկայացումին Նէրգիզ-հէնի առթիւ որ ինչպէս ինքը վարպետն ալ ըսած էր, իր «ռէբէնդուսանին զարդն» է։

Այս խաղը բացառութիւն մը պիտի նկատանք Մնակեանի ոճրական տառմներուն մէջ. արուեստագէտի, մութ խաւերու կեանքէ առնուած պատկեր մը ուր իրականին նմանողութիւնը չէ՝ որ կը պակսէր, կամ «ինկած» կարծողով դասակարգի մը մէջ ալ պատուաւոր և ազնիւ տիպարներու գոյութեան հաստատութիւնը, տեղ տեղ տրուած դասախրատութեան և ռամիկ ամբոխին դէմ լուսանքներով խառնուած։

Կրկնենք պատմութիւնը, որ ա՛լ հանրածանօթ եղաւ կարծեմ նոյն իսկ ազգերէն. և իրաւ ալ այդչափ էր ամբողջ նիւթը։ Զաղա երգչուհի մըն է որ Մարկիթ կոթիէն յիշեցնող ոէր մը կը տանէ երիտասարդի մը նկատմամբ, որ ամուսնացած և զաւկի ալ տէր ըլլալով կը չարունակէ յարաբերութեան մտնել անոր հետ։ Զրկանքի մէջ սիրոյ երջանկութեան պահերուն, երգչուհիին սիրական Պէնարին շաբաթը մէկ անգամուան բացակայութիւնը և վերջն ալ Ամերիկա երթալու խնդիրը, գործի համար, կու գայ զայն ցնցել իր երազներուն մէջ։ Այս միջոցներուն է որ լաբեալ կեանքին ազատարարը Դաղարաբ՝ դերասան մը (Մնակեան), կուգայ իրեն յայտարարել թէ չահաւոր գործ մը եղած է, թէ այդ մարդը զինքը կը խաբէ և չի պիտի ամուսնանայ իր հետ. հոս կը պատմէ նաեւ թէ ի՛նչպէս Բարիզ այդ մարդը տեսած էր դեղեցիկ կնկան մը հետ...։ Բուռն սէրերու արդիւնք նախանձ մը կը բորբոքէ հէդ աղջիկը, որ չհաւատար պահ մը, սակայն կ'որոշէ ամէն բան հակնալ մինչեւ իր սիրահարին տունը երթալով։

Ամէնէն յուզիչ տեսարանը հոս է որ կը պարզուի. իր հակառակորդ տիկինը դուրս եկած է. սպասման ատեն ամէն ինչ կը դիտուի, թէ ծայր աստիճան մաքուր կին մըն էր տանտիկինը, ճաշակի տէր և գեղեցիկ...էՙ, ծեր, չատ ծեր էր այդ կինը որ աղօթգիրք մը ունէր իր ուսին վրայ. այսպէս կը վճռէ Զաղա՝—անձին գոհացում տալու համար. այդ միջոցին պզտիկ մը սրահ կուգայ, տարփաւորին աղջիկը, որմէ կը հակնայ թէ Պէռնար չա՛տ կը սիրէ եղեր իր ընտանիքը և զաւակը, թէ վերջապէս Ամերիկա պիտի երթան եղեր ա՛լ չդառնալու համար։ Ցուզումնալից և սրտառուչ պատկեր մը ուր ամէնքն ալ յաջողեցան կատարելագոյն։ Զաղա որ մտադրած էր վրէժ լուծել իր «թշնամի»էն, պզտիկին երջանկութիւնը չխանգարելու և զայն ալ, իրեն պէս, ինկածներու,—անպատուուածներու մէջ չտեսնելու գութի անձնազոհութեամբ անձայն կը մեկնի, վրիժառումը իրեն պահելով։

Ցաջորդ արարին մէջ իր սիրահարը կը ջախջախէ շատ բուռն կերպով և սքողուած սիրով մը որ կը պոռթկայ դարձեալ երբ այնքան զզուելի մարդը կը հեռանայ, իզուր կը կանչէր անոր ետեւէն։ «—Պէռնա՛ր, Պէռնար... գլուխը անգամ չի շարժեր... ալ լմնցա՛ւ ամէն բան...»

Վերջին արարին մէջ է որ երգչուհին իր սրտին պակսած մէկ զգացումին տեղը լեցնելու համար կը դիմէ Արուեստին, ուր փառքի և համբաւի գաղթնակէտը կը բարձրանայ և անունը կը հանի մինչեւ Ամերիկայ, ուսկից իր նախկին սիրահարը կը գառնայ զայն տեսնելու և քիչ մըն ալ վայելելու նպատակով. հոգ է խաղին հոգեբանական և բարոյական ամենամեծ մասը երգչուհին զայն կը մերժէ, «խիստ, զայն որ կը պնդէր թէ «մէկ ամուսան երջանկութիւն ալ երջանկութիւն է». սակայն այդ մերժումը սիրոյ չիջումին նշանը չէ. այլ վչտի մը հետեւանքը. այն սէրը իրեն համար յիշատակ մը եղած էր և կ'ուզէր այդ յիշատակին մէջ ապրիլ. մեռածի մը յիշատակին մէջ ապրիլը ի՞նչ քաղցր է։ Եւ այն յայտարարութեան վրայ թէ, այլ եւս Զաղա Պէռնարը չէր սիրեր, երգչուհին կ'աւելցներ խանդով. «չսիրե՛լ, չսիրե՛լ, կարելի՞ է միթէ. բայց ո՛չ, հիմա կը սիրեմ առջինէն ալ աւելի, բայց քու անդդ չէ որ կը սիրեմ, կը կրկնէ, այլ հին սէրս. դուն մեռած ես ինձ համար, միայն յիշատակն է որ կը յարգեմ ու կը պաշտեմ...»։

Եւ արդէն խաղը աւարտած է ծափերու մէջ խեղդելով սրտը։

* * *

Խումբին դերակատարները միշտ նոյն տիպարներն են մեզի համար և կանխածանօթ իրենց դերերուն մէջ՝ սովորական տաւմներու ապիթով, սակայն ասոր մէջ ալ չկորսնցուցին իրենց կարողութիւնը որ կարծես ոմանց վերայ աւելի չեհչուած էր։ Օր. համար կրնանք ըսել թէ Տկն. Աշնիւ, ուրիշ խաղերէն աւելի յաջող և ճշմարտանման կատարեց, յուզումները, տիրութիւնը, վայրկենական խինդերը սիրահարներու, և փոքրաւրիկ աղջկան տիպարը, այս ամենը շատ դեղեցիկ էր իր մէջ, միայն փոքր թերութիւն մը եթէ կ'ընէր, իր արտասանութեան արագութիւնն է՝ զոր մեզմէ պէտք է ջանայ։ Տկն. Սաթենիկ միշտ նոյն վրթկած կնիկն է իր դերին մէջ, չափազանցուած շարժումներով այլ թերեւս, նաև, գիտակից արուեստով մը։ Քնար՝ տպագայ խոստացող մը և Սիրանոյշ իր դերերուն մէջ յաջողող մը։ Դալով Տկն. Պիտնէ-մէճեանի, մենք մեր շնորհաւորութիւնները չենք կրնար զանցառել՝ իր տանջրինգ տարուայ աղջկան թարմութեան և կրքոտ սէրերուն արտայայտումին ի տես, մանաւանդ մայրը եղած ըլլալուն համար այն հիանալի պզտիկ էլիզային՝ զոր սքանչացումով ծափահարեցինք քանի մը հեղ, և որ խնամած թատերական կրթութեամբ մը պիտի ըլլայ թերեւս ոչ թէ մեր, այլ օտար դեմերու ալ արժանի արուեստագէտ մը, այնքան հիանալի է իր միամտութիւնն՝ մանուկի խղճմտութեան մէջ։

Իսկ պարոնե՞րը... քիչ մը կալա՞ն եղայ արդեօք «հէ՞ները առաջ յիշելուս, սակայնդիտցէք որ ամէնէն աւելի այդ բանէն է որ կը խորշիմ. Մնակեան նոյն ազնիւ և պատուաւոր տիպարը. Ալիքսանեան կատաղի հակառակորդը. Հոլաս՝ անհոգ սկեպտիկ մարդը որ անձնական հաճոյքէն զատ բան չի գիտեր. Պինէմէճեան յաջող արթիմթը կամ սիրահարը. իսկ Զօպանեա՞ն, օհ, ամէն վայրկեան խնդացնող Ռիչտուսիին... Թրեանցին հարազատ յաջորդը. այս խաղին մէջ իր երգիչութիւնը հիանալի էր՝ Ռիւ. Պլասէն երգած մէկ կտորը երբ կը սուլուէր։

Մնացածներուն ալ սիրտը չկոտրելու համար, ըսենք թէ ամէնքն ալ իրենց դերին մէջ յաջող են։

* * *

Այլ կարծենք ժամանակը եկած է որ Մնակեան ձգելով զուտ ոճրային թատրերգներն, սկսի այն տեսակ խաղերու, որոնք առջիններէն աւելի հաճոյալի ըլլալէ զատ—տէքսիթէ մասեր շատ ունենալուն—շատ աւելի ալ բարոյական են, և որոնք, ինչպէս այս անգամ եղաւ... օրիորդներու և տիկիններու շրթունքին վրայ՝ հաճոյքի ըմբոշխնումին պաշտպանութենէն ծլած քաղցր ժպիտները կը... քարացնեն սարսռիչ վերջաւորութիւնով մը։ Սակայն այս ընթացքը քիչ մը դժուար պիտի ըլլայ շարունակել համեստ և բացը հաղթելու գոցող խումբի մը համար. որովհետեւ նորանոր դէմքերու պէտք պիտի տեսնուի, թատերախաղին ճշգրտութիւնը կարենալ պահելու համար. և այդ՝ այս խաղէն իսկ յայտնի չէ՞ր ըլլար. և եթէ ըսենք թէ Հոլաս իր դերին ճշմարիտ մարդը չէր հոս, միթէ սխալա՞ծ պիտի ըլլանք։ Առ այժմ կը սպասենք։

ՅԱԿՈԲ ՏԷՐ-ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ՓԱՏԻՈՐ ԿԻՆԵՐԸ

(Գիւղական էսքիզ)

—Դուն ալ դիտես չիտես կ'ըսես, ման թողալար, հէրիֆները մէկ ծաա մը կըլլէր՝ փայ եղեր են. ի՞նչ կըլլայ, հատի քու չըրած բանդ է. տահա էսօրը դուն չիմա՞ր Պէքիրին արտին քէնէրի մէչէն կըբեռոը... բերանս բանալ չիտա՞ս հա՛... կ'ըսկսի ձայնը բարձրացնել ուրիշ մը, որ ամբաստանուած կնոջ ազգականներէն ըլլալու է։

—Հիմա՛ օր կացինին կոթը քաշեմ մէյմը մէկուդ, մէյմը մէկուդ կ'ինձնցընեմ, ա՛լ պաչխա լաթ չիտի՞ք... ով զողութիւն չէ ըրեր, մարդ ենք, փութիւնս ալ սըրանն կէօրէ կը գողնանք, մենք մեզ ասիրտար սուրբի տեղ կը դնենք. կըսէ վերջապէս Հեղիկ ապլան։

—Սա վարի մէչեցող բանը չատ գէշ է. կ'աւելցնէ, մտերմաբար խելօքիկ կին մը, հէրիֆները թամ Լամազլաղուէն, Բարվաղաձէն, Սարը-Մէչէլիէն փատ պիտի ըրեն, հէմ ճամբանին ալ չատ գէշ պայիր է... կէնէ մերը՝ վարէն երթալը պայիր է հրմը պոշ ենք անկի չենք խոնճենար. վերէն գալը փատերնիս ծարը ըլլայ ալ նէ ճամբանիս դարվար է նորէն չենք [illegible]. սէնքի մենք ալ փատը գացինք չըսենք հա, փատը երթալը ես վարի մէչեցող երթալուն կ'ըսեմ. մեր գացած տեղերն ալ բան մըն են, հուսա Խարբերդ մը ունինք, Բէլամլըկը կայ, Զօկչանկէնց-ախբարին վերուը կայ, մէյմըն ալ Սահակին ախբարը... ալ ո՞ւր ունինք. ասոնք ալ խօլայ խօլայ ճամբաներ, հէմ սա ալ կայ, էկէր մենք չատ տառը մնանք նէ Տարկա-Բարին վերուէն կրնանք հացի մը փատ ճարել, լաքին մէկալները անանկ չեն։

Ու այս տեսա՛կ խօսքերով արդէն երթալիք տեղերնին հասած ըլլալով կը սկսին փայտերնին պատրաստել։ կացինի իւրաքանչիւր հարուած, որ ծառին իրանը կը խածնէ, անտառային անաւուր լռութիւնը կը պատռէ, սրտաբրոմի արթնցնելով մանաւանդ քնացող թռչուններն ու կենդանիները։

Արեւը, աշունի գունատ արեւ մը, նոր կը ծագի դեռ դիմացի լեռանը գագաթէն, տժգոյն, գունատ կարմիր մը փռելով ցօղաթարմ անտառներուն դաշտերուն վրայ, ուր կը փայլին կաթիլները ցօղին ճիւղ քրտինքին պէս այն փատուր կիներուն ու աղջիկներուն որոնց ճերմակ ճակատին ու կարմիր այտերուն վրայ կը ցոլցլան։ Արդէն մէկ ժամէն ամէնքն ալ իրենց բեռը լմնցուցած են. պզտիկ, տկարներն ալ անչուշտ՝ իրենցմէ մեծերուն օգնութիւնովը։

Պաղ ջուրին քովը նստած, լեցուն թռչով ցամաք հացիկնին կ'ուտեն. ախորժակով կը խմեն պաղ ջուրը. կարծես թէ խիստ համեղ համադամ մը և կամ անուշ ըմպելի մըն է որ կը վայելեն... բայց որչա՛փ համով է իրենց այդ ցամաք հացը, և որ համադամներուն հետ չեն փոխեր ու ջուրը՝ որ առանց ամանի, գետինէն կը խմեն, ամբողջ հասակովնէն փռուելով. ու նորէն առո՛ղջ են, նորէն ուժո՛ղ են։

Ամ, ինձի խրկէիք պուտ մըն ալ այդ պաղո՛ւկ ջուրէն, սիրելի՛ հայրենակիցներս...։

Կուշտ ու կուռ ուտելէ վերջ, շալակելով պարագային համեմատ — 40, 50, 60 մինչեւ իսկ 70-80 օխանոց փայտակտորներն, բոյներուն ուտելիք կրող մրջիւններու պէս իրարու հետեւէ կ'իջնան ճամբայ, տարէցները, ճարպիկները կարաւանին երկու ծայրերը, իսկ մանկամարդ հարներն ու աղջիկները մէջ տեղը կը գրաւեն։

Հիմակուան խօսակցութիւնը ա՛լ առաջուանին պէս չէ, ո՛չ փայտը կը յիշուի հո՛ս ոչ ալ անտեսագէտի խոներ։ Զուարթ խօսակցութիւններ, շաղակրատութիւններ, ռամիկ երգերու ծուէններ են որ կը թռչին անոնց բերանները։

—Տղատ նիշանեցիր. կը հարցնէ կին մը քովինին։

—Ի՞նչ նիշանել է տահա՛. աճէլէ չունիմ. թող մեծնայ, մարդ ըլլայ, փարայ վատակի հրլէ, որ հարս առնեմ իրեն։

—Բպա կ'ըսեն քի ...ին աղջիկը կ'ուզէ եղեր նէ։

—Սուտ լաֆէ ամա՛ն, իմ տղաս տահա ատ տեղերը չէ. հէմ տատը վասիյեթ բրաս ընձի մնած ատենը քի, կնի՛կ չըլլայ քի տղան 20 տարին չի գտած նիշանես։ Ինձի եմ ես, տահա պարտքերնէս չի խալըսեցանք, է՛ տունները թամիր ընել կ'ուզէ, ըռնտա ըռնտա հօղան տօղակ չունինք, սա՛ է ըսելու հալ մըն ալ չունինք, ինտոր եվնեմ ադան նիշանեմ, ան օտարենց աղջիկը գայ նէ քիչ մըն ալ հօլով տեսնելու է տունդ տեղդ, ի՞նչ ըլլալը պէաւի չէ, մարդ կը խրպնի, ինամիդ կ'երթայ կուգայ, տահա պաչխա մարդիկ ալ կուգան, ինչ երեսով պիտի խօսիս հետերնին... Չէ՛, չէ՛, հա տահա սանկրս 5 տարի էեամ ունիմ. տահա աղջիկս ալ դրած է, Ատաուածային պաքին երկուշաբթին գայ նէ 11ին մէջ կը կոխէ, տահա ուզող մըն ալ չի կայ, չիտեմ, սա ալ զատ տէրա մըն է. նէ-ինք, անկաճա լաֆ մը ինկաւ հըմը ի՞նչ կ'ըլլայ. կէօհա Բըլիկանց տղան կ'ուզէ եղեր. օր ինամի գան չէ չըմ ըսեր. ի՞նչ կ'ըսես դուն, երկու ախբրրուկ են, հալերնին վախտերնին տեղը, բաներնին գործերնին ըռնտա, տատը մարը ըսես նէ, չէքբրի պէս մարդիկ են, ատոնց չի տամ օրի՞ տամ, անանկ չէ խաթոն... կակաղեց կինը, դիմացինին ալ վկայել տալու համար իրաւացումութիւնը իր ըսածներուն։

—Շիտա՛կ է, քուրուկըս, չիտա՛կ, ի՞նչ կ'ըսես տուն. աս օ՞ր չաղ է, մարդ ըրածը թողուցածը գիտնալու է. «հիսապը վար թուռնանքն օն իքի տէլիյի վար զուռնանքն» կ'ըսեն նէ իշտէ մեզի համար է. մենք գաթը ախկատ մարդիկ ենք, կտոր մըն ալ հիսապնիս չը գիտցանք մը, ա՛լ թամբանը կ'երթանք։ Սէնքի ըրի՞նա կ'ընեն սա խախանները, քի տղանին աղջիկնին փատը մեծցա՞ն մը, հայտի կը նիշանեն. տահա կաթին հօտը բերանէն կուգայ զօնքանջ ունի, պապալըս ունի՛. եսխատ աս կեսուրս պիտի ըլլայ, ա՛ս տալս է, աս տագրս է, աս նիշանածս է ըսելով զավալլը աղջիկը չեն թողուր քի ըռահաթ մեծնայ...։

—Ես քեզի բան մը ըսեմ, աս գեղացին մարդ չըլլայ պիտի վէսսէլամ. հազար տօրպա(*) հէքիմները կ'ըսեն քի պզտիկ կարգուիլը զիհան է. նորէն խաֆանիս չմտներ ու պզտիկ պզտիկ գլօխնին կրակը կը խօթենք կէնճ ու մատղաշ չօճուխներուն...։

Առանք թող շարունակեն խօսիլ։

Անդին, աւելի անհոգները, կը շաղակրատեն, կը բամբասեն, երբեմն ալ քան քան խնդոցք մը արձակելով, — այսինքը այնինչին նիշաներ են, կուտան եղեր, չեն տար եղեր, այսինքը նիշանը ետ տուեր է. այնինչն ալ էդչի գէչեր իր կնիկը ծեծեր է. Ֆիլանն ալ աղբուրին քովի վարնոց կնիկին հետը խօսեր է, են. խօսքերով ժամանակ կ'անցուցեն. վերջապէս, գիւղական կեանքի այս խեղճ հաճոյքները ըմբոշխնած ըլլալու միամիտ յաւակնոտութիւնով և մանաւանդ աղուորիկ շան մը շալկած ըլլալու ուրախութիւնով գիւղ կը հասնի կարաւանը այդ փատուր կիներուն։

* * *

Ահաւասիկ էջ մը, գաւառացի աղքատ կնոջ կեանքէն։

Ցարգանք մը չէ՞ք տար դուք ալ, ինձի հետ, այս միամիտ, մաքո՛ւր սիրտով կիներուն։

ՏԻԳՐԱՆ ԳԱՍԱՊԵԱՆ

ՀԱՅ ԲՈՂՈՔԱԿԱՆՆԵՐԷՆ

Տարտանելի Հայ Բողոքականները, երեք տարիներէ ի վեր Թախտնձաղնի քարոզիչ մը կը խնդրեն Միսիոնարներէ՝ իրենց թափուր ռեմին համար։ Վերջնական կարգադրութեան մը համաձայն, Ռուսաստ երթալիք հայախօս յոյն քարոզիչը, ամիսը անգամ մը այցելութիւն պիտի տայ հոն։ Մենք մօտէն կը ճանչնանք «հայախօս» քարոզիչը. Հայ Բողոքականներու այս տարամադրելի քարոզիչը, չափահաս ու փորձառու մարդ մըն է, սակայն խնդիր է դիտնալ թէ միանգամայն այս երկու թեմերուն պիտի բաւէ։ Գիւղաքէպագական էֆ.ի անձնուէր ոգին քաջալերական է, ուստի սիրելի է մեզ յուսալ թէ իր աշակցութիւնը սիրայօժար պիտի նուիրէ յարգելի քարոզչին որ Պրուսայէն ճամբայ պիտի ելնէ։ Տարտանելի Հայ Բողոքականներէն ոմանք երեք տարուան չըբաղանին մէջ բեմէն իրր քարոզիչ բաներ մը բարբառեցին ու սկսան քարոզիչի հովիր առնել, հետեւաբար դժուար չէ զուշակել թէ երբ իրենց այցելու քարոզիչը իրենց մօտ երթայ, թափով մը անոր հետ չափուիլ պիտի ուզեն. բայց «զգաստութիւն», որովհետեւ բուն պերճախօս քարոզիչը այն չէ՝ որ այսանդակորէն կը պոռայ, այլ իսկական քարոզիչը այն է որ մարդուս միտքը ու սիրտը զարգացնող կրօնական հոս քաղաքարներ կուտայ ունկնդիրներուն։

—Պատ. Գ. Դուսուբաշեան, որ Պոլսոյ պանդուխտներուն քարոզիչն է, հակառակ իր ամենասուղ ժամանակին, ամէն կիրակի ջերմեռանդօրէն կը քարոզէ պանդուխտներուն, Պատ. Դուսուբաշեան միակ ժիր քարոզիչն է, որու քով աղքատը մխիթարութիւն ու տրամածը սփոփանք կը գտնէ։

—Անցեալ շաբաթ դրած էինք թէ Վեր. Ա. Կ. Պետիկեան չկրցաւ քարոզել տեղացող յորդ անձրեւին պատճառով. այսուհետեւ, կիրակի օրեր, ժամը տասնին, Պայպուրդ-Հասուզի մէջ ալ պիտի քարոզէ, որու պիտի ընկերակցի երկսեռ երգիչ խումբ մը։

—Հայ Բողոք. ընդհանուր ազգապետ, Վսեմ. Յակոբ էֆ. Պոյաճեան երեքշաբթի օր Բ. Դուռը երթալով իր շնորհաւորութիւնները մատոյց Մեծ-Նպարքոս Բարձր. Սայիտ փաշայի։

—Տօքթ. Կ. Ա. Դընանեան էֆ. մասնագէտ հիւծախտի ու «ռոմաթիզմ»ի, որ ընթացիկ գործերու պատճառաւ Պոլիս կը գտնուի, «Հիւծախտի արդի դարմանը» խորագրով գիրք մը պիտի հրատարակէ հանրութեան օգուտին համար. աւելորդ է ըսել թէ աս գիրքը իր տեսակին մէջ եզական հանդամանք մը պիտի կրէ, զի ամենապարզ աշխարհաբարով գրուած է։

—Պրն. Տիրան Վարդանեան եւս իբր ատամնաբոյժ Ամերիկայէն Պոլիս վերադարձաւ։

—Իզմիրի Միսիոնարները իրենց թեմերուն այցելութեան ելեր են. ասոնց նպատակն է իրենց եկեղեցիները զօրացնել ու կրթական գործին զարկ մը տալ։

—Տարի մը առաջ քանի մը անձինք Միսիոնական ընկերութեան դիմում ըրած էին, որպէս զի իրենց ձեռնտու ըլլան կրօնական աջակցութեամբ. աս վերջինները գեղեցիկ նամակ մը գրելով ժիտական պատասխան տուած են

(*) Անգամ։

անունց, յայտարարելով թէ իրենց եկեղեցիին ծոցը մնան միշտ։

—Տաքթ. Կ. Պապիկեան, որ Պերլինէն Պոլիս եկած է իր բժշկական վկայականը վաւերացնելու համար, խիստ յաջող քննութիւն մը տուած է։

—Առտ.-Բազարի Հայուհեաց վարժարանի ընթերցաւարտուհիները գեղեցիկ ծրագիր մը յղացած են նուէր մը ընելու իրենց սիրելի վարժարանին։

ՀԷՐՄԷՍ

ԽԱՐԻՃԻՅԵԼԷ

ՎԷՆԷՋԻԷԼԱ ՎԷ ԴՕԼՕՄԻՍ.— Բանտա պէրզաիր իւզէրինէ պուլունան Քօլօն չէհիրին՝ նիհաեէթ Գօլօմիսա սարիէրի թարաֆընտան զապթ իտիլմիշ օլմաք՝ Գօլօմիսա Վէնէսիուէլա առասրնտաքի մուամէլամա տանա զիեաուէ թէկսիր էյլէմիշ տիր։

1875 աէնէսինէ, Բանտա պէրզաիրնէն չիմալ սահիլինտէ Ամերիգալը-լար թարաֆընտան ինչա իսիլմիշ օլան Գօլօն չէհրի՝ Բանտա գանալընէն եարբաղը զէման թէրազդը էյլէմիշ վէ մամաւր օլմուշ իսէ տէ, սանրալարը եէնէ կէրի կիթմիշ, վէ պո. կիւն նիւֆոզը՝ 10,000 քիլիուէն իպարէթ պուլունմուշ տիր։

Գօլօն հիւքիւմէթինին միւրաճաաթը իւզէրինէ, Բանտա գարբչբէրգէարընա Ամերիգա թարաֆընտան իւլա միւասխէլէ օլմագ իւզրէ, «Մաքիսա» իսմինտէ Ամերիգա Կանարիա իւլէ, մէղքիւր սահիլէ պահրիսէ սաքէրի չէգարբէմբ իսի. Գօլօն չէհրի՝ չիմալի Ամերիգա, զարպի Հինտիսան վէ Էվրոբանա սէքիզ տէնիզ եօք իւլէ մէրպութ տիր։

Մ. ՊԷՐԹՕԼԷՆԻՆ 50 ԻՆՃԻ ՍԷՆԷՍԻ ՏԻՒԼԻԻԹԷԵՍԻ.—Էքիզէնճի Նոյեմբերին 24 ինտէ, սապահլարին սաաթ 10 տա Օրպան Սալօնընտա Մ. Պէրթօլէնին 50 ինճի սէնէսի տէվրիսէկսի մէրասիմի իմրա իսիլէճէք տիր։ Պու մէրասիմէք ճիւմլէ բրիսիթէթ բէյսի Մ. Լուպէ իւլէ սեան վէ մէպուսան մէճիսլէրի բէյսիւլերի վէ նազբրլար վէ հէր սընֆ ալիմլէր հազբր պուլունճաագլարը կիպի, պիլճիմէկ տարիւլիֆիւնունպար վէ ագատեմիալար, ալի մէքթէպլէր, Բարիզ իւլէ տէրարթմանլարտա պուլունան ֆէնների հէյկէլլէր՝ պու մէրասիմէք հազբր պուլունագ իւզրէ պիր չօգ ագալար կէնտէրէճէքլէր տիր։

Էնէնէպի մէմլէքէթլէրտէն տախի պիր չօգ մուրախասլար կէլմէքտէ տիր։ Ինկիլթէրէդէն, Ամանանդէն, Ավստրիանդէն, Ռուսիանդէն, Իթալիանդէն վէ Պելճիգանդէն էն էսկի վէ էն էհէմմիյէթլի ֆէնների շիրքէթլէրի, Ֆրանսանդէն էն պէօհիւբ միթէֆէնների էն պէօհիւբ ֆիլոզոֆը օլան միշարիէյի զաթա գարչը օլան ինիիրամէլարը արզ իմամ իւզրէ միթէաասիա մուրախասլար կ՝ օնուէրիճէքլէր տիր։

Էլրոբանդէն էն մէշհուր քիմիակերլէր՝ Լօնտրատա իգամէթ իսէն վէ «արկան» կազը իւլէ հավատա մէվճուտ եէնի կազլարդն մուճիսի օլան Մ. Մամասյ՝ վէ քիմիական ուզվիսէ բէք էհէմմիյէթլի քէշֆիյատը իւլէ չէօրէթ պուլմուշ օլան Պէրլինլի Մ. Ֆիշէր տախի հազբր պուլունճաագլար տը։

ՍՐԹՍՊԱՆ ԲՕԼԻԹԻԳԱՍ.—Սըրպիսթան պաշ վէքիլի Մ. Վուչիչ, կազէթա մուխապիրլէրինէն պիրինէ ատիտէքի պէճանթատա պուլունմուշ սրբ—

—Կազէթաճիրն Գրալ վէ գրալիչա հազարաթը Բէթէրսպուրկա կիտէճէքլէրմի սիւվալը իւզրինէ, Մ. Վուչիչ ճէվապէն տէմիշ տիր քի, զիեարէթ վագթը իւլէ գարարլաշարբրլարընան, պու խուսուստա եէնի հիչ պիր չէյ տէհիրիմէմիշ տիր։ Անճագ պու զիեարէթին հանկը կիւն վուգու պուսաճաղը մալիւմ տէեիլ տիր։ Չիւպէհ

ՄԱՆԶՈՒՄԻՆԻՆ ԹԷՖԹԻԳԱՍԸ (5

ՄԻՒԷԼԼԻՕՅԼԷՐԻ

ԷԹԻԷՆ ԷՆՆԷ ԼՈՒԴՎԻԳ ՅԱՆՍՈՆ

ՊԻՐ ՍԷՐՍԷՐԻ

—Իսէֆլի Խաթըրաթմանը թէքրար զիհնիմէ կէլմէսի՝ սահիէն պէնի մուքտատէր իթմիշ տիր։ Ֆագաթ նէ չարէ... (Թրիպլիսին սկսաք թէթրէք տիր)

—Շու հալէ սէպէպ օլմուղումանը տօլաբը, սէօյլէտիեիմ իւզրէ թէքրար ալիքընըզը բէճա իսէրիմ, ունութմանընզա ղայրէթ իտէճէեիմ։

—Հէրսինի ունութսուրմ մատամ, հա՛ն, կէօրիւճօրմուսընըզ շաթօ մէյատանա չըգաը, իբի թէփէնին արգասընտա տրը։

Նալճըլարը եէմիչիքլէրի թէփէ-

ճիգանէն էօնլէրինտէ պուլունան ուֆագ օվանընն նիհաեէթինտէ նիւքսէք շաթօ կէօրիւնիւօր իսի։

Մատամ տը Թրէանա տէտիքի։

—Պուրալարը պիլիսօրում, լաքին շաթօնա զատար պէնտէնիզէ բէֆագաթ իտէճէքսինիզ եա։

—Շաթօնուն գաբուսընա զատար սիզէ բէֆագաթ իտպիլիրիմ. օնտան սօնրա պիր թէհլիքէ եօգ տը։

—Պուրալարտա թէհլիքէ վար մը տը։

—Եալընըզ օլուրանընզ սիպին իչուն հէր եէրտէ թէհլիքէ վար տը։

—Մահուտ խըրսըզլարը՞մը խաթըրլարընը։

—(Միւքէտտէրանէ պագարագ) մատամ, պու ատէ-լէրին խըրսըզ ղտուղընտան գաթիլէն էյնին ղանինիզ։

—Նէ՞ սէօյլէօրսունըզ, պուրալարտա հիչ տիւշմէնիմ եօգ տը։

—Էօյէ օլսուն, լաքին սէօզիմի

տինլէր իսէնիզ, շաթօտան եալընըզնա չըգմասընը։

—Ֆագաթ էֆէնտիմ պէնի գօրգութուսուրսընը, պանա տէհէթ վէրիրսօրսունը, պանա հիւճում իտէն սէֆիլլէրի եօգտա թանընեօրմըսընը։

—Էօլտիւրտիեիմ ատէմի թանըմասեօրըմ, լաքին տիկէրի...

—Էյ, տի՞կէրի։

—Մատամ (սիւալինէ էհէմմիյէթ վէրմէեէրէք) պու կիւնլէրտէ էթրաֆիրմըզտա պիր թագըմ սէֆիլլէրին հիւճում, անլարը խարապ իթմէեէ հազբր օլուռգլարընը վէ բէհիսլէրինին կէլմէք իւզրէ պուլունտուղունը իշի՞թմէյինիզ մի,

—Սմմա զարիպ խապէրլէր, պու՛ եալընը պանա սիտ մը՞ տիր, թէքմիլ զարիեէ խալզը տիւշիւնսիւն. հէմ հէր վագթի տինլէտիեիմիզ սէօզլէր։

—Սիւալէնիզի Մարքի հազրէթլէրիսինլէր, իբի հիւքիւմէթին սիրասի մուսանէպաթընա նէ տէրէճէ ֆէնա թէսաաթ իտէրէք, հէման տէվլէթ խրտամէթինի իչիա իտպիլէճէք պիր հալտէ պուլունմասընա, հըզընը տահմա չօղալթմագ գապիլիյէթինի հավգ, վէ լազըմ օլան թէճէնիկաթա մալիք օլմասընա թապի տիր։

Գումբանինընզ պիրինճի շարթը՝ եանի թիճարէթ վազիֆէսինի իչիա էյլէեէմէտիեի շիպէհէզ տիր. Զիրա նէ վաբօրլարընը հըզընա, նէ սէյր ու սէֆէրլէրին մուգարրէր օլան զէմանլարտա իճրասընա, նէ նագլիյէաթ քիրալարընը ուճուզ օլմասընա, նէտէ եօնճրլարը մէմնուն իթմէեէ սալա տիգաթ իտիրմէեօր։ Հալ պու.քի, պու վաբօրլարտան հիչ պիրի՝ իրթիճաճ սըրասընտա տէվլէթճէ գուլլանըլմագ, վէ քէնտիսինէն իսթիֆատէ օլունապիլէճէք պիր հալտէ տեեիլ տիր։ պու քէֆիֆիյէթ՝ Զինտէ վուգու պուլան սօն հատիսաթ էմնասընտա թէմամէն անլաշըլմըզ տը։

Զին սուլարընտա պուլունան պէօյլէ պիր վաբօր, իրթիճաթ գուվվէթի մագամընտա օլմագ իւզրէ, վատի վօսթգա սիրաթլա հարէքէթ էյլէմէսի էմր իտիլտիեի զէման, կէմինին գարուտանը՝ էվվէլա էմր իտիլէն սիրաթլէ կիթմէք իչուն, մաքինասընա էմիրյէթի օլմասրզընը, պունտան սօնրա լիւզումը տէրէճէտէ թիֆէսի, թէճիրզաթը, վէ հաթթա ֆէնների էտէվաթը պուլունմասրզընը պէտան իթմիշ, վէ պունլարը իբվալ իտիճիրէէ գատար պիր չօգ վագթի կէչմիշ իտի։

ԱՄԵՐԻԳԱՅԱ ՄԱՀՍՈՒԼԱԹ Վէ ՍԷՐՎԷԹ.— Նիւ.Եօրգտան կէլէն խապէրլէր՝ պու սէնէ Ամերիգատա պուգատայ մահսուլունունն զանէթ պէրէքէթլի պուլունտուղունը կէօսթէրիեօր լէր։ Ֆագաթ, հիչ պիրինէ թրանսվալ մահարէպէսինին խիմասընը մուհիպ օլմագ հիչ պիր էսասը սէօզ կէօրիւլմէմէօր։ Հաթթա պու նումրագլար՝ օ գատար պիրիպիրինէ պէնզէօր քի, արթըգ էհէմմիյէթի վէրիլմէեէճէք պիր տէրէճէեէ կէլտի, ֆագաթ լիպէրալ ֆըրգասը բէիսի Սիր Հանրի Բամբրէլ Պաննէրմանընն կէչէն կիւն Բիյլոմթատա իյտատիմլէ օլտուղու նութգ՝ պիր ալ պահա օլունմադա տէկէր։ Միւշարիէյ՝ Ինկիլթէրա էֆքէարը ումումիյէթսիզինին պու կիւնքի հալընը չու իբի ճիմլէ իլէ խիւլասա իտէօր։ «Էմիրիյէթմիզլիք, եօրկունլուգ»։ Ինկիլիզլէրտէ պու հըսսիյաթա մէյտան վէրէն չէյ՝ քէնտէլէրինին պիր գալ տէֆա ալտատըմըզ օլմալարը տը։ Մուսահիբլէրինին ֆիքրինճէ, «մէսէլէ իբի չէքյտէն խալի տէեիլ տիր, եա հիւքիւմէթ՝ տահիլ օլտուղու մէվզբին մուխասարատ տէրէճէսինի անլամատը, եախուտ անլատրտա պու մուխասարաեը կիպլէսի։

Պիրինճի սուրէթի հէր հալտէ իհթիմալա տահա եագբն տը քի, Լորտ Սալիզպիրի իլէ Մ. Զէմպրլէն, իլէրուսինի կէօրմէմիքլէրի պիր եօլա տօղրու եիւրիսիլէր։ Ֆագաթ կիթմիքճէ, եօլուն նէ գատար մուխասարաը կէօրիւնմէ մէյտանա չըգտը։ Մուխասարաեը կէօրիւնճէ, էֆքէարը ումումիյէթնին տէ քէնտիլէրի կիպի մէեեուս օլտուղունու անլատրլար։ Ճիւրէթլէրինի տահա զիեաուէ գըրմաղը մունասիպ կէօրմէմիլէր...» Ֆագաթ պու սեօզլէր շիմտիկէ գատար չօղ իչիտիլան։ Պու կիւնքի ավվալ կէօրէ, իչին իչինտէն նասը՞լ չըգմալը, վէ չիմտի մէվճուտ օլան ֆէնալըգլարա նասլ նիհաեէթ վէրմէլի տիր, իչթէ նազարը տըգգաթա ալընճագ նօգթա պուլրասը տը։

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ ՊԱՆԴԱՍԸ

Վէլատէթը Հիւմաեունա միւասիթի օլան մահը հալը 27ինճի չարշէնպէ կիւնի, Գրէտի Լիօնէ պանգասընը Գալաթա վէ Սթանսլ չիպէլէրի գաբալը օլաճագ տը։

ԹԷՎՖԻՀԱԹ

Թիմուր Հիսար գասապասընտա ինչա օլուռան գըչլատա խըտմէթ վէ մուավէնէթի կէօրիւլէն սանտրգ էմինի Սիրօզլը իզզ։ Ահմէտ բաշաեէ միրիւլիսմէրալըգ ըիթպէսի թէվֆիհ պույրուլմուշ տը։

ՆԸԹԱՆ

Հիւսնը խըտմէթինէ մէպնի, տիվանը հարպը տահմի ազասընտան գահմագամ իզզ. Իսմաիլ պէյ թէպտիլէն իչլինճի ըիթպէսէն Մէճիտի նըշանը գիչանը ինան պույրուլմուշ տը։

ՏԱԼԽԻԼԻՅԵԼԷ

ՊՈՒ կիւն Լեթլէեի ՊէրԱթ Միւնասիպէթի իլէ, զաթը սամի Սատրըազամի վէ զաթը ալիի Շեյխիւլիսլամի վէ վիւքելի ֆիխամ Հազարաթը իլէ, միւշիրաը ըզամ վէ ըէճալը քիրամը միւլթիյէ իլմիյէ վէ սաքերիյէ՝ Մապէնը Հիւմաեունը ճէնապը Միւիքանէեէ ազիմէթ իտուպ արզը թէպրիքեաթ իյլէեճէքլէր տիր։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ իլէ Բումելիի Շարգբտէն կէլէն մուհաճիրլէր՝ Խիւսուվէտիկեար վիլաեէթի տախիլինտէ Օսմանճըգ տիվարընտա իսթան իտիլէճէք տիր։ Լազըմ կէլէն մէսաբիճ՝ էմնալի կիպի մուհաճիրին գօմիսիօնը թարաֆընտան թէվֆիյէթ իտիլէճէք տիր։

ԱՇԻՐԷԹ ՄԷՐԹԷՊԻ՝ մէքթաթիլը ալիեէէն մատուտ օվնատրընընան, մէզունլարը ասքէրի իրտամէթինէն մուաֆ օլմահանագլար տը։

ԼԱԹԻՆ ԲԻԼԻՍԷՍԻ.— Եգօտրա վիլաեէթի տախիլինտէ Քիլտիեա գասապասընտա պիր լաթին քիլիսէսի հաբըլանագ տը։

ՊՈՒԼԿԱՐ ԻՍԹԻԳՐԱԶԸ.—«Վէնէրնա. Բոսթա կազէթասընը իքաաէսինէ կէօրէ, Պուլկար նազբրլարը՝ պիրինճի տէֆա օլմագ իւզրէ թիթիին ինհարը մուգապիլինտէ 120 միլիոն ֆրանգ իգրազ իսէճէք օլան էճնէպի պանգալարը մուրախասլարը իլէ իհթիմա իթմիշլէր տիր։

ՏԷՎԼԷԹԸ ԱԼԻՅԵԼԷ Վէ ԲՐԱՆՍԱ.—Բարիզ մասլահաթ կիւզարը Նապի պէյ՝ Պապ Ալի ճանիպը սամիսինին մէզզունիյէթի իւզրինէ, «Մուէթ»նամ մարիյէթ վաբօրընն Զանագ-Գալէատան կէչմիշ օլտուղունու ֆրանսա խարճիյէ նազբրը Մ. Տէլքասէեէ պիլ պիրմիշ տիր։

ԻԶՄԻՐ—ԷՆԹԱՐԱ. չըմնընթէր խաթթընը պու սէնէտէն իթիպարէն քէնտի հասրլաթը իլէ թէէմինաթ ագէսինի տօտուրաճաը, թէրթիպ իտիլէն հիսապարտան անլաշըլմըզ տը։

ԷՐԶՐՈՒՄ ՀԱՅՊԱՆԷՍԻՆՏԷ մանքումիյէթլէրինին սիլսան միւտէթինի պիրիրէն 31 քիչի՝ վէլատէթը Հիւմաեունը Հազրէթը Բատիշահի տիրմէթինէ, ակվը ալիեէ մազնար պույրուլարագ թախլիյէ իտիլէճէքլէր տիր։

ՊԷՑ ՕՂԼԻՈՒՆՏԱ թամամ մահալլէսինտէ պէտեիւբ ճատտէտ պուլունան Ինկիլիզ գըղլար մէքթէպի իլէ ալթընտաքի մաղազալար՝ ճատտէնին կէնիշլէնմէսի իչուն եգզլարագ, գալան արսատա պիր մէքթէպ իլէ իչ մաղազա եարբլաճագ տը։

ՄՈՒՏԱՆԻԱ—ՊՐՈՒՍԱ. չըմնընթէր եօլը իւզրինէտ պուլունան արագի վէ էմլաքը՝ եա ադնէն, եախոտ պէտէլէն սահիպլէրինէ էերի վիրիլմէսինէ նաֆիա նէզարէթինճէ գարար վէրիլէրէք, քէֆիֆիյէթ Խիւսուվէտիկեար վիլաեէթինէ եաղըլմըզ տը։

—Մատամ լութֆ իտինիզ, սէօզիմի տինլէեինիզ։

—Ֆորգուեօրսունըզ հա, եօգսա պէնի գօրգագ մը զանն իտիեօրսունըզ։

—Պիր աղ էվվէլ հայվանընը սիզի ալարագ կիտիեօրսը։ սիզտէ քէնտինիզէ մալիք տէեիլ իտինիզ։

—Օ պաղգա, սիլանը բաթլամասը՝ հէմ պէնի հէմ Թէրրիսլլէրի գօրգութտու։

—Տօղրուտը։

—Պուրատա իսէ, թիւֆէնկ բաթլաեաճաղը եօգ ա, ուֆագ պիր չայը ագընթըսընա գարչու կէչէրիզ։

—Կէչմէզ իսէնիզ ֆէնա օլմագ։

—Ատամ սէնտէ, ա՛րչ։

—Մատամ լա Մարքի՝ հայվանընը սիւրտիւ իսէ տէ, հագբգաթէն սուեուն չիտէթլի ագընթըսընտան իրքէրէք, տուրը վէ տէտի քի։

(Տէլ-Մ)

—Մատամ մը Թրէանա տէտիքի։

—Գօրգուեօրսունըզ հա, եօգսա պէնի գօրգագ մը զանն իտիեօրսունըզ։

—Պիր աղ էվվէլ հայվանընը սիզի ալարագ կիտիեօրսը։ սիզտէ քէնտինիզէ մալիք տէեիլ իտինիզ։

—Օ պաղգա, սիլանը բաթլամասը՝ հէմ պէնի հէմ Թէրրիսլլէրի գօրգութտու։

—Տօղրուտը։

—Պուրատա իսէ, թիւֆէնկ բաթլաեաճաղը եօգ ա, ուֆագ պիր չայը ագընթըսընա գարչու կէչէրիզ։

—Կէչմէզ իսէնիզ ֆէնա օլմագ։

—Ատամ սէնտէ, ա՛րչ։

—Մատամ լա Մարքի՝ հայվանընը սիւրտիւ իսէ տէ, հագբգաթէն սուեուն չիտէթլի ագընթըսընտան իրքէրէք, տուրը վէ տէտի քի։

ՌԱՑԽԵՆԹԱԿ ՄԷՃԼԻՍԻ.—Ամանիա Ռայխսթակ մէճլիսի՝ էօնիմիւզտէքի չարչէնպէ կիւնի թէքրար իճթիմաա՝ պաչլաեուգ հէր չէյտէն էվվէլ, կէչէն իճթիմալարտա մուգաքէրէ իտիլէմիշ օլան լաեիհալարլա, 1902 սէնէսի պիւտճէսինի թատիգ իտէճէք տիր։ Պիր գաչ այտան պէրու մաթպուաթ ալէմէնի չէտիտէն իչղալ իթմէքտէ օլան կիւմրիկ թարիֆէլէրինէ կէլինճէ։ պու թարիֆէլէրին միւգաքէրսի՝ իճթիմարն սօն սըրալարընա պրագըլմագ մուգաբէր տիր։

Պու կիւն Ամանիա իմբէրաթօրլուքը նազըրլարը՝ պիւտճէտէ միւվազինէ հուսուլէ կէնիրմէք իւզրէ, միւղաքէրաթ իճրասը իլէ մէչղուլ պուլունուեօրլար։

Հաթթա, Պէրլինտէն կէլէն սօն խապէրլէր՝ Ամանիա հիւքիւմէթլէրինինէն հէր պիրինին մէսարիֆ իչթիրաքլէրի տէրէճէսինին արթարըրլմասը ֆիքրինէ օլտուղլարը պիլտիրիլմէքտէ տիր։

Ռայխսթակ մէճլիսինին հէնուզ թատիգ իսիլմէմէ օլան պիճիմէմէ եէնի մասրաֆլարա գարչու կէլմէք թէսավվուրընա պուլունտրը՝ կազէթասրնը նէչրիեաթընան անլաչըլմագտա օլտուղունա կէօրէ, այրլմասը թէսավվուր իսիլէն եէնի գանալլար հագգընտաքի լաեիհանընն, պու իճթիմատա միւգաքէրէ օլունուպ օլունմաեճաղը սօրուլմագտա տը։ Պէրլին կազէթաճարընա կէօրէ, Ամանիա ըէճալընն պիր գըսմը՝ գանալլար հագգընտաքի լաեիհանընն պիր միւտէթ թէէսիսիրինի թավսիյէ իթմէքտէ իսիլմէկ էյլէմիշ տիր։

ՍԸՐ Հ. ՔԱՄԲԷԼ ՊԱՆՆԷՐՄԱՆԸՆ ՊԻՐ ՆՈՒԹԳԸ.—Ինկիլթէրատանտա՝ նութգը թատագրպ իսիեօր. ֆագաթ, հիչ պիրինտէ Թրանսվալ մահարէպէսինին խիմասընը մուհիպ օլմագ հիչ պիր էսասը սէօզ կէօրիւլմէմէօր։ Հաթթա պու նութգլար՝ օ գատար պիրիպիրինէ պէնզէօր քի, արթըգ էհէմմիյէթի վէրիլ մէեէճէք պիր տէրէճէեէ կէլտի, ֆագաթ լիպէրալ ֆըրգասը բէիսի Սիր Հանրի Բամբրէլ Պաննէրմանընն կէչէն կիւն Բիյլոմթատա իյտատիմլէ օլտուղու նութգ՝ պիր ալ պահա օլունմադա տէկէր։ Միւշարիէյ՝ Ինկիլթէրա էֆքէարը ումումիյէթսինին պու կիւնքի հալընը չու իբի ճիմլէ իլէ խիւլասա իտէօր։ «Էմիրիյէթմիզլիք, եօրկունլուգ»։ Ինկիլիզլէրտէ պու հըսսիյաթա մէյտան վէրէն չէյ՝ քէնտէլէրինին պիր գալ տէֆա ալտատըմըզ օլմալարը տը։ Մուսահիբլէրինին ֆիքրինճէ, «մէսէլէ իբի չէքյտէն խալի տէեիլ տիր, եա հիւքիւմէթ՝ տահիլ օլտուղու մէվզբին մուխասարատ տէրէճէսինի անլամատը, եախուտ անլատրտա պու մուխասարաեը կիպլէսի։

Պիրինճի սուրէթի հէր հալտէ իհթիմալա տահա եագբն տը քի, Լորտ Սալիզպիրի իլէ Մ. Զէմպրլէն, իլէրուսինի կէօրմէմիքլէրի պիր եօլա տօղրու եիւրիսիլէր։ Ֆագաթ կիթմիքճէ, եօլուն նէ գատար մուխասարաը կէօրիւնմէ մէյտանա չըգտը։ Մուխասարաեը կէօրիւնճէ, էֆքէարը ումումիյէթնին տէ քէնտիլէրի կիպի մէեեուս օլտուղունու անլատրլար։ Ճիւրէթլէրինի տահա զիեաուէ գըրմաղը մունասիպ կէօրմէմիլէր...» Ֆագաթ պու սեօզլէր շիմտիկէ գատար չօղ իչիտիլան։ Պու կիւնքի ավվալ կէօրէ, իչին իչինտէն նասը՞լ չըգմալը, վէ չիմտի մէվճուտ օլան ֆէնալըգլարա նասլ նիհաեէթ վէրմէլի տիր, իչթէ նազարը տըգգաթա ալընճագ նօգթա պուլրասը տը։

Ամերիգայի Սահմանադրութիւնը Ամերիկեան Միացեալ Նահանգներու Սահմանադրութիւնը, որ Գ. Գ. Գ.

ՏԷՐՍԷԱՏԷԹԷ ԿԷԼԷՆ հայվանլար արաբընտա, պպզը պուլչըզ խասթա-լըգլարտան թէլէֆ օլանլարըն կէօմ-պուրիմէլէրի, վէ եա տէնիզ աթըլ-մալարը մէսարիֆի, պունտան սօնրա մուսաեէնէ բիսուսմընտան թէսվիյէ օ-լունտաճագ տըր։

ԶԷԼԶԷԼԷ.— Դարա Հիսարը Շար-գիտէ իքի տէֆա հարէքէթը արզ վուգու պուլմուշ տըր։

ՎԱՆ ՎԻԼԱԵԷԹԻ տախիլինտէ։ Մամիւրաթ իւլ Համիտ գազասընտա սաքին Մէհմէտ Բիրան Աշիրէթի ըէսի՝ մէրճիը ալիսինէ պիր թէլէկրաֆնամէ չէֆէրէք, մախյեթինտէ պուլունան ա-շար էֆիրաբնըն պիր Համիտիյէ սիւ-վարի ալաբ թէչքիլինի խթիրհամ էյ-լէտիքէրինի արզ իթմիշ տիր։

ՄԻՀՄԷՑԻՆԶ ՀԷՑԵԵԹԻ. — Պէյ-րութտաքի ֆրանսըզ թրպպիյէ մէք-թէպլինտէն պու սէնէ չըգաճագ տօք-թօրլարըն էֆրէնտի դէկտեմբերին օ-նունտա իֆրա օլունաճագ իմթիհանլա-րընտա, միւմէյիզ սրֆաթը իլէ հազըր պուլունմագ իւզրէ, մէքէթիպը ա-քէրիյէ նէզարէթինտէն մէքթէպը թրպիյէյի Շահանէ թէյրիհ մուալլիմի՝ միրզիվա սէատ. Մազհար, վէ խարիճի էմրազ մուալլիմիս՝ սէատ. Խայրէտտին բալալար հազարաթը իլէ, մէզքիր մէքթէպ մուալլիմ մուավինլէրինտէն պիր զաթ ինթիխապ օլունարագ, մէ-մուրիյէթլէրինին իֆրասընա միւսա-ատ իտիլմէսի՝ Պաղը Ալի ճանիպը սամիսինէ արզ իտիլմիշ տիր։

ՐԻՇՏԻՑԵԷ ՄԷՔԹԷՊԼԷՐԻ.—Թա-ազ վէ Սեիր սանճագլարընն (նէմէն-վիլայէթի) մէրքէզի պուլունան Թաազ վէ Իւպիս տա, սաքէրի իքի պպագ Ռիւշտ մէքթէպի աչըլմըշ տըր։

ԵԷՐ ԱԼԹԸՆՏԱ ԳԻՐ ՇԷՀԷՐ.—Հալէպ վիլայէթի տախիլինտէ։ Մէնպիճ գա-սապասընդն պիր պուչուգ սաաթ ճէ, նուպ ճիհէթինտէ, Իմրաճ թէլէսի իս-մի իլէ պիլինէն պիր թէլէնին էթէնին-տէ, թօփրագ ալթընտա, պիր չէհր խարապկի քէչֆ օլունմուշ տըր։ Թոփ-րագ իչէրուսինտէ, եէքբարէ թաշտան օյմա ճէսիմ պիր գարու կէօրիլմիշ, վէ պու գարուտան 5 տագիդա գատար աշաղըեա ինիլտիքտէն սօնրա, սաղ վէ սօլա իքի թարաֆտան կէնիշ վէ եիւ-սէք սօգագլարա թէսսաֆիֆ իտիլմիշ տիր։ Պիր ազ տահա իլէրիեէ կիտիլինճէ, պու սօգագլարդն տա պիր չօգ սօգագլարա այրըլըրզը, վէ էթրաֆը օյմա թաշտան չարչու սիւբեանլարը չէքիլինտէ պուլունտուղը կէօրիլմիշ տիր։ Եորբ սաաթ գատար իչէրիեէ կիտիլինճէ ագար սու սէտասը իչիրլ-տիեի կիպի, պիր քէօրիւ տախի պու-լունմուշ տըր։ Տահա իլէրիտինտէ, պէօյլէ սօգագ վէ քէօրրիւէր պուլունտ-ըզը թապիի իսէ տէ, գարանլըգ սէ-պէպի իլէ տահա էօթէեէ կիհիմէք գա-պիլ օյմամաղը պիտիրիլմիշ տիր։

ՄԻՀԻՄՄԻ ԳԻՐ ՍԸՐԳԱՔ.— Պէյ օղլունտա, Աղա Ճամի ճատտէսինտէ Աբրահամ փաշա զլիպը գարշուսընտա։ Մանկալճեան միճէվէհաթ մաղազա-սընտան պիր սրրգաթ վուգու պուլ-մուշ տըր։ Մէզքիր մաղազա, Ման-կալճեան Լեոն վէ Արթին էֆէնտիլէրին իսթիճարրը ալթընտա տըր։ Մուսա-իլէհիմա գուեու մնալըգ իլէ եաշամագ-տա վէ մաղազա իքիեէ այրըմըշ օ-լուպ, պիր գրամբնտա Ֆրանսա թէպաա-սընտան Մ. Էմիլ Լուի իսմինտէ պիր սաաթճը պուլունմագտա տըր։ Սաա-թճը էվվէլքի սապան մաղազատա կէլէրէք, համմալ Ալիեէ գարուեը աշ-տրրպ իչէրուեէ կիրէր։ Պիր ազ սօնրա գուեու մճը Լեոն վէ Արթին էֆէն-տիլէր տախ կէլուրլէր։ Լեոն վէ Ար-թին էֆէնտիլէրտէ սիբարրշ պազը մալ օյուուղունտան, պունու եարմագլա կիլնտիրզ սաաթ 7եէ գատար չալը-չրրլար։ Սաաթ 7 պուչուգ գարար-լարընտա, մաղազաեր համմալ Ալիեէ պրագուպ, իչի պիրլիքտէ Լեոն էֆ-էնտինին խանէսինէ կիտէրլէր։ Պուն-լարընն կիթմէսինի միթէագրպ. հա-մալտա մաղազաեը գաբաեարագ, կա-լաթաեա կիտէր։ Մ. Էմիլ վէ Լեոն իլէ Արթին էֆէնտի՝ սաաթ 12եէ գա-տար խանէլէրինտէ օթուրուպ, սօնրա պիրլիքտէ Պէյ Օղլունտա Պարթօլ պի-րախանէսինէ կէլիրլէր։ Սաաթ պիր պուչուգտա, Մ. Էմիլ՝ թաամ իթմէք իւզրէ, եանլարընտան այրըլարագ, Սթրասպուրկ պիրախանէսինէ, պատէ-հու Տէրվիշ սօգաղընտա Եուվանընն լօ-գանթասընա կիտէր։ Համմալ Ալի կա-լաթատան ավտէթինտէ, մաղազանընն գարուսընը արալըգ կէօրմէքլէ չիպկէ-լէնէրէք, իչէրուեէ կիտէր, տիքքեան-տա գարշրդլըգ կէօրիր, տէրնալ Լեոն վէ Արթին էֆէնտիլէրէ մալիսմաթ վէր-մէք իւզրէ խանէլէրինէ կիտէր իսէտ, կէլմէտիքլէրինի անլար. թէքրար մա-զաեաա կէլիր, վէլէսաբը պիր գաչ տէֆա կիտէր, եինէ պուլամագ։ Լեոն վէ Արթին էֆէնտիլէր խանէլէրինէ կէլ-տիքլէրինտէ, մաղազա համմալընընն քէնտիլէրինի արաարդընը սէօյլէմէլէրի իլէ, Արթին էֆէնտի մաղազատա կէլիր։ Ուշագ՝ մաղազանընն գարշրդլըգընը սէօյլէր։ Մուսմալէյէ՝ քէնտիլէրինէ ալտ էշլալարը մուանէ իթտիեինտէ, հիչ պիր զաեիաթ օյմաարզընը անլար։ Մ. Էմիլին էշլալարընա պագտրզընտա, ճամէքեան իչէրուսինտէ պուլու-նան սաաթլարը կէօրմէտիեինտէն չիւպ-հէ իտուպ, դաճաեը մուաեէնէ իտէր, գաճանընն տախի գարալը պտուղունը կէօրիր։ Մ. Էմիլին թաամ իթտիեի լօգանթաեա կիտէրէք, մէրգուսա մա-լիսմաթ վէրիր։ Իւչիս պիրլիքտէ մա-ղացաեա կէլէրէք պագտրգլարընտա, Մ. Էմիլին ճամէքեան իչէրուսինտէ պուլունան սաաթլարընտան պիր գըս-մը աշըրրլարընը կէօրիրլէր, անախ-թարը քէնտի եէտինտէ պուլունան Մ. Էմիլ գաճաեը ալտրգտա, իչինտէքի սաաթլարընն գապլարընտան չըգարը-լարագ ալընտրզընը, վէ գաճանընն եինէ քիլիսլէնտիեինի կէօրմէսի իլէ, կիճէ սաաթ 5 բատտէլէրինտէ Պէյ Օղլու-միեթաարրբգիլըզընա միւրաճաաթ ի-տէր։

Մէրքէզ գօմիսէրլիեինճէ իտիլէն թագիգաթտա, Մ. Էմիլին իտտիսաը վէճէլ, ճամէքեան իչէրուսինտէ պու-լունան սաաթլարընն ալընտրզը, վէ գաճա անախթարլա աչըլարագ, սա-աթլար ալընտրգտան սօնրա մէզքիր անախթարընն թէքրար գաճա իչինէ գօնուլտուղը վէ մէզքիր ճամէքեա-նընն ալթընտաքի սիրմէ չէքմէճէնին աչըգ օյտուղը վէ իչէրուսինտէ մէվճուտ խայը ալթուն սաաթլարտան հիչ պիր զաեիաթ օյմաարզը, վէ Լեոն վէ Ար-թին էֆէնտիլէրին խայըճա էչէմմիկէթ-լի միճէվէհաթը պուլունտուղու հալ-տէ, հիչ պիր զաեիաթլարը օյմաարզը անլաշըլմըշ տըր. ֆագաթ խըրսըզ մա-ղազաեա նասը՞լ կիրմիշ, գաճանընն անախթարը Մ. Էմիլտէ պուլունտուղը վէ հիչ պիր զբրբգլըզը պուլունմաղը-զը հալտէ, գացա նէ սուրէթլէ աչըլա-րագ սաաթլար ալընմըշ տըր, պուրա-լարը պիր տիւլիւ անաշըլամամըշ տըր։

Զալընան սաաթլար ալթուն կիւմիւշ 123 սաէտ տիր։ Մ. Էմիլին պիր մգգ-տար մէտեուն օլտուղու սէօյլէնմէքտէ տիր։ Մէզքիր սրրգաթը մաղազա իչէրուսինէն վուգու պուլտուղու մէրվի տիր։

ԿԻՒՕՐԻԻԲԼԷՐԷ կէլէճէք թէն-պաքիլէրտէն նէ մրգտար տարա թէն-զիվի իգթիզա իտէճէկինին թաեինի՝ չուրաի տէվլէթ բիեաեթը ճէլիլէսին-էն սիաալ օլունմազլա, հէմիյեթը բիւսումիյեէճէ թէնպաքիլէրտէն 4% տարա թէնզիվի թահթը գարարա ա-լընմըշ տըր։

ԱՇԱՐ ՄԻՀԻԹԷՆԶԻՄԼԷՐԻՆԻՆ վէր-միքլէրի տէբօղիթօ ազչէկրինէ մու-գապլի, Տիւեունը Ուսմիյեէ իտտա-բէլէրինտէն վէրիլէն մագպուզ սէնէ-տաթընտան հավի օյտուղու մէպլաղ-լարընն, 100 զրուշա գատար օյանընա 10 վէ անտան եօգարուսընա 20 բա-ռալըգ միւշթէրէք բուլ եաբընրրմագ լազըմ կէլէճէեի գարարլաշարբրլարագ, իգթիզա իտէնլէրէ թէպլիեաթ իֆա իտիլմիշ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ս. Հայրապետը Նոյեմ. 1ին մեկ-ներ է Թիֆլիսէ՝ Էջմիածին վերադառ-նալու համար։

—Ս. Հայրապետը օրհնութեան կոնդ-ակ ղրկեր է Աշգապատի Հայ Կա-նանց Բարեգործական Մարմնին, որ վերջերս Ն. Սրբազնագոյնութիւնը պատուոյ անդամ ընտրած էր իրեն։

—Դարձեալ Ն. Ս. Օծութիւն Հայ-բապետը իր կաթողիկոսական տարե-գարձին առթիւ լանջախաչեր պարգե-ւեր է տասնի չափ քահանաներու, ո-րոնք իրենց պաշտօնին և կարգին պա-հանջմանց համապատասխան շարժած են մինչև հիմա։ Վարդապետական խաչեր նուիրեր է նաև Նոր-Նախիջե-ւանի հոգեւոր հովիւ Մուշեղ Վրդ.-ին, Արսէն Բագրատունի և Ստեփան Սա-մուէլեան Ս. քահանաներուն։

—Հոկտ. 24ին Մոսկվայի վերաց-ման Խաչ և Ս. Նիկողոս եկեղեցիներ-ուն մէջ հոգեհանգիստ կատարուեր է ի յիշատակ Լազարեան Ճեմարանի հիմնադիր կոմս Յովհաննէս Լազարե-նի, որուն մահուան հարիւրամեակն էր։ Յետոյ վարժարանին մէջ հանդէս մը սարքուեր է, որմէ յետոյ ալ Մոսկվայի Հայ գաղթականութիւնը սեղան մը տուեր է։

—Տ. Գիւտ Ա. քհյ. Աղանեանցի 25 ամեայ յոբելեանի հանդէսը տօնուեր է Թիֆլիսի մէջ։ Ինչպէս յայտնի է, Տ. Գիւտ Ա. Եէյ. հրատարակիչն է «Լու-մայ» գրականական և բանասիրական հանդէսին, և որ ասկէց զատ ունի նաև օրացոյցներ, բաւական թուով հե-ղինակուած թէ թարգմանածոյ հրա-տարակութիւններ բանասիրական, բա-րոյական, վիպական եւն., որոնց գլուխաւորը՝ «Դիւան եկեղեցական պատմութեանցը Իզմիրեանց Մրցանակը վաստակած է։

—Խառն Ժողովը իր վերջին նստին մէջ խորհրդակցելով որոշած է Թագրի-ով մը պէտք եղած ծանօթութիւնները հաղորդել Դատական Նախարարու-թեան, իբր պատասխան այն գրին, զոր յիշեալ Նախարարութիւնը ուղղած էր Պատրիարքարան՝ ի մասին Պալըգ-լի գերեզմանոցին սեփականութեան։

—Մուշի պատր. Փոխանորդ Խոսրով Ծ. Վրդ. իր նոր պաշտօնին գլուխը անցնելուն առթիւ ըստ սովորութեան տեղեկագիր մը ղրկած է Պատրիարքա-րան, որով մանրամասն տեղեկութիւն-ներ կուտայ վիճակին գործերուն նը-կատմամբ։

—Վսեմ. Ստեփան փաշայի հիւան-դութեան մասին մեր պաշտօնակիցնե-րէն մէկուն ըրած գուշակութիւնները կանխահաս փութկոտութեան մը ար-դիւնք են։ Թերթիս ներկայացուցիչը որ այս գիշեր մինչև ուշ ատեն, ժամը 8ը, փաշային բնակարանը կը գտնուէր, տեղեկացած է թէ երբ շաբաթ գիշեր հիւանդին վիճակը ծանրանալ սկսած է, իր մասնաւոր բժիշկը տոքթ. Սեղ-բոսեան մասնակցութեամբ Դաղ. Հի-ւանդանոցի բժշկապետ Տոքթ. Տընիսի, Տոքթ. Յովհաննէս պէյ Կրճիկեանի, որ հիւանդին եղբօրը փեսան է, Տոքթ. Գափամաճեանի, Սէֆվեանի, Զարդար-եանի։ Նազարեանի, Թորգոմեանի և ուրիշ բժիշկներու. խորհրդակցութիւն մը կատարեց և որոշուեցաւ լուալ հի-ւանդին ստամոքսը, հիւանդութիւնը ըլլալով աղիքային դանդաղութիւն (Բուռէ-ի Էնրիէ-ինում)։ Կիրակի առաւ-տոքթ. Խորասանճեան, տոքթ. Սեղբոս-եան և տոքթ. Գափամաճեան էջ հները ելեկտրական լուացումին (լուվման ելէ-ոէրէ) որոշում տուին։

Թէեւ այս վերջին միջոցը որ երէկ ցորեկ և իրիկուան ժամը 3ին կրկնուած էր, վերջնական արդիւնք մը չէ տը-ուած, այլ սակայն հիւանդին վիճակը կայուն ըլլալով մէկեղեր քիչ շատ ամո-քում մը առաջ բերած է, և երէկ գի-շեր խստ հանդարտ վիճակ մը ունե-նալով, բաւական քնացած է։ Երէկ Ս. Պատրիարքը. Մկրտիչ եպսկ. Վահա-պետեան, ինչպէս նաև Գաբրիէլ էջ. Նորատունկեան և Մանուէլեան Վահան փաշա և կիրակի օր Հմայեակ եպիսկ. և Պատր. Փոխանորդը, ինչպէս նաեւ ուրիշ ծանօթ անձնաւորութիւններ այ-ցելութիւն տուած են Վսեմ. հիւանդին, որուն մասուր կարողութիւնները տա-կաւին իրենց նախկին զօրութիւնը պա-հած են և Ն. Վսեմութեան ամէն սե-սակ դիւրութիւններ կ'ընծայուին զինքը այցելողներուն հետ տեսակցելու. կը մաղթենք կատարեալ ապաքինում Վսեմ. հիւանդին՝ որուն Ազգ. վարչական շրջանակներուն մէջ մատուցած ծառա-յութիւնները անջնջելի թանկագին եղած են։

—Վանայ առաջն, տեղապահ Սա-կակ Ծ. Վրդ. որ միւնոյն ատեն Լիմ անապատի վանքին վանահայրն է, շրջակայքի ցեղերուն այցելութիւն տուած ըլլալով, սոյն վանքին համար բաւական թուով արքառ ժողված է։ Ուրիշ ցեղերու պետեր ալ խոստացած են իրենց նուէրներն ընել յիշեալ վան-քին, փափաք յայտնելով սակայն որ Մահակ Ծ. Վ. իրենց ալ այցելէ։

—Սկիւտար Ս. Կարապետի Թաղ. Խորհուրդին նոր ընտրութեան համար, քուէարկողները ցուցած են արդէն Գա-ղեցիներուն, և առաջիկայ կիրակի տե-ղի պիտի ունենան քուէարկութեան և քուէհամարի գործողութիւնները։

—Ինչպէս կը յիշուի, յիշեալ թա-ղին իբր դպրոց ծառայելիք Սամուէլ-եան եղբարց նուիրած ու յետոյ հրդե-հի նայած չէնքին ապահովագինը կա-ռելի չեղաւ դանձել, ապահովագրու-թեան պայմանաժամը լրացած ըլլա-լով, նախորդ Թաղ. Խորհուրդին ան-հոգութեամբը։ Կը լսենք թէ այն ա-պահովագրական ընկերութիւնը, որուն վճարուած էր նախապէս չէնքին ա-պահովութիւնը, տրամադրութիւն յայտ-ներ է 200 ոսկիի գումար մը նուիրել Ս. Կարապետ Թաղին։

—Ինչպէս գրած էինք արդէն, Պրուսայի Հայ-Հոռոմէականներու ա-ռաջնորդ Ճամճեան գերապայծառ Պո-ղոս եկած է, և Էմմանուէլ վարդապետ Պալեանի՝ Պրուսայի Հայ-Հոռոմական առաջնորդարանին ունեցած 70—80 ոսկիի պարտքին հատուցման մասին պիտի խորհրդակցի Ս. Պատրիարքին հետ։ Էմմանուէլ վարդ. նիւթական անձուկ վիճակի մը մէջ գտնուելուն, վերջերս Պատրիարքարան դիմում ը-րած էր գաւառական պաշտօն մը ըս-տանձնելու համար, բայց կ'ըսէ «Մէճմու-այիսիպար», սոյն հաշուոյն կարգադրու-թիւնէն վերջը միայն պիտի տրուի այդ խնդրուած պաշտօնը։

—Գրիգոր էֆ. Ալեքսանքեանի աղ-ջկան Օր. Նուարդ Գ. Ալեքսանքեանի ընդ Աղն. Ադոկոս էֆ. Կէվրէկեանի ամուսնութեան առթիւ փոխան ծաղ-կեփունջի հետեւեալ նուիրատուութիւն-ներն եղաւ են Ազգ. Հիւանդանոցին.— Տիրան պէյ Կիւմիւշկեհան 324 ղրշ., Գառնիկ էֆ. Ատուռճատուր 108, Տէր և Տիկին Մարտիկ էֆ. Շերին-եան 108, Տէր և Տիկին Նուրիճան էֆ. Դալեօնեան 108, Տէր և Տիկին Ղա-զարոս էֆ. Ճէնազեան 108, Միհրան էֆ. Իւստիւքճեան 108։

ՀԱՆԴԷՍ ՀԱՐՍԱՆԵԱՑ

Երէկ Պէշիքթաշի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյն մէջ տեղի ունեցաւ Օր. Նուարդ Ալեանաքեանի պսակադրու-թիւնը Ադոկոս էֆ. Կէվրէկեանի հետ։

Հարսնեւորներու թափորը 12 փա-ռաւոր կառքերով ժամը եօթին Մագ-ըի-Դիւղէն մեկնելով 9ին քառորդ մը-նացած հասաւ Պէշիքթաշի եկեղեցին։

Դրան առջեւ սպիտակ ձեռնոցնե-րով սպասաւորներ կառքերէն վար իջե-ցնելով յարգելի անձնաւորութիւն-ներն ու նազելաչուք տիկիները, կ'ա-ռաջնորդէին զանոնք ծանրագին կա-պերներով ծածկուած բակէն և գաւ-թէն մինչև իրենց յատկացեալ նստա-րանները։

Առաջին կառքին մէջ կը գտնուէին հարսն ու փեսան, որ խստ չքեղօրէն հագուած իրենց առոյգ, սիրուն և գե-ղեցիկ երեւոյթով հանդիսականներուն սքանչացման առարկայ կը դառնային։

Երկրորդ կառքին մէջ կը գտնուէին կնքաւոյր ու կնքամայր Յովակիմ էֆ. և Տիկն. Զապէլ Մինասեան։

Երրորդ կառքին մէջ, Տէր և Տիկին Գրիգոր էֆ. Ալեանաքեան, հարսին ծնողքը, չորրորդ կառքին մէջ Արամ էֆ. Կէվրէկեան և Տիկ. Կէվրէկեան, փեսին եղբայրը ու աւիկինը. հետզհետէ կուգային Ալեանաքեան էֆ.ի մայրը, Տէր և Տիկին Վահան էֆ. Ալեանաքե-եան, Տօքթ. Նահապետեան և շատ մը ուրիշ անձնաւորութիւններ և եկեղե-ցական հարք։

Տաճարին ներսը խստ գեղեցիկ կերպով զարդարուած էր թանկագին պարկական և մեծագնեայ զորգերով. բոլոր ջահերը կը վառէին և լուսա-զարդեալ տաճարին լուսաշող խորանը՝ կարծես ուրախարիթ ժպտով մը օրհ-նպիր ողջոյն մը կը ցոլացնէր նորատի պսակուողներուն և իրենց երջանկու-թեան մաղթանքներով սրտերը ուռցեալ ազգականաց ու բարեկամաց։

Եկեղեցւոյ կեդրոնը ծանրագին շա-լով ծածկուած սեղանի մը վրայ կը գտնուէր խնկամանը և խորհրդանը-շանակ տուփը, հարսնական խստ գե-ղեցիկ երկու մոմերու մէջ, և այս սե-ղանին շուրջը կը բոլորուէին զուգահե-ռական երկու կարգ աթոռներու վրայ հրաւիրեալ ակնառու անձնաւորու-թիւնք և պերճաշուք տիկնայք։

Դասին առջեւը կանգնած էին հարսն ու փեսան իրենց ծաղկահիւս աթոռնե-րուն առջեւ, դիմացինին ունենալով ե-կեղեցական դասը որոյ օրհնութիւն-ները իրենց գլխուն պիտի տեղայ։

Ժամը 9ին արարողութիւնը սկսաւ շարականով, զոր երգեցին սպիտակա-զգեստ դպիրներ։ Հանդէսին կը նախա-գահէր Տ. Եղնիկ եպիսկ. Ապտոնի շուր-ջը ունենալով Տ. Գէորգ եպիսկ. Երէ-ցեան, Տ. Յակոբ Աչոտ եպիսկ., Տ. Վահան Ծ. Վ. Յակոբեան, Պէշիքթաշի և Մագրիգիւղի քահանայից դասէն շրջապատեալ։ Եկեղեցւոյ մէջ Պակի արարողութիւնը իր իսկական որու-թեան և վեհութեան կը հասնի կարծես, մինչ տուներու մէջ նոյն շուքը, նոյն խորհրդաւոր վեհութիւնը գտնել ան-կարելի է։

Շարականներէ վերջ եկեղեցական դասը սեղանը հլաւ և մինչ նորապսակ-ները խորանին առջեւ կանգ առին, Պէշիքթաշի աւագ երէցը որ փեսին տաներէցն ալ է, ձեռնտուութիւնը կա-տարեց, ապա խրատականը խօսեցաւ Տ. Եղիշէ հայր, հարսին տաներէցը։ Հաւատամքի Աւետարանը կարդաց Տ. Վահան Վ. և. վերջին Աւետարանը Եղ-նիկ եպիսկ., քարոզը խօսեցաւ Տ. Գէ-որգ եպիսկ. Երէցեան Սրբազան բեմ-բախօսը արտասանեց իր այն քարոզ-ներէն մին զոր այսպիսի բացառիկ պա-րագայից մէջ մարդ լսելու երջանկ-ութիւնը կ'ունենայ։ Ամուսնութեան ծագման և նպատակին անդրադառ-նալէն վերջը ըսաւ թէ «կինը պէտք չէ նկատել իբրեւ անխուսափելի դարձած արարած մը զոր սխալ ըմբռնումով իրենց կնութեան կ'առնեն չատեր հա-ճոյքի կամ բնական վայելքի համար։ Կինը, ըսաւ, ամէն բանէ առաջ մարդ-ուն ընկերն է, իր հաւասար միւս կէսն է, այդ աչքով պէտք է նկատել, գութ-գուրալ, սիրել ու սիրուիլ, օժանդակ և նեցուկ ըլալ, իրարու ընկեր և խորհրդատու փոխադարձաբար և հա-ւասարօրէն։ Այս է և այս պէտք է ըլ-լայ ամուսնութիւն և անոր իրական սուրբ նպատակը։»

Քարոզի միջոցին Տիկին Ռոզա Վ. Ալ-եանա քան որուն կ'երեւայ թէ յանկար ծական ցրտառութիւնով մը ստամոքսը խանգարուած էր, նուաղեցաւ և քա-հանայից սենեակը տարուելով ազդու և անմիջական խնամքներու կիրառու-մով մը իր առջի բնական հանդարտու-թեան վերադարձաւ, բաւական հոգ պատճառելէ վերջ։

Պակի արարողութեան լրումէն վերջը նորապսակ ամոլները ներկայա-ցան յարգելի ներկաներուն և եկեղեցա-կան հարց ձեռքերը համբուրեցին իբրեւ Տէր և Տիկին Ա. Կէվրէկեան, ինչպէս նաև Պակէն առաջ ալ նոյն անձանց ձեռքերը համբուրած էին իբրեւ Օր. Նուարդ Ալեանաքեան և իբրեւ Ադոկ-ոսս էֆ. Կէվրէկեան։ Ներկայները փոխադարձ չնորհաւորական մաղթանք-ներով ողջագուրեցին դեռատի ամու-լը։ Այս առթիւ կնքահօր ու կնքա-մօր, հարսին ծնողաց ու փեսին ծնողաց յուզմունքից, օրհնացիր ողջագրուու-մը խիստ տպաւորիչ էր։

Պակէն վերջը ներկայք 25 կառ-քերով Կէվրէկեան բնակարանը գացին։ Կէվրէկեան բնակարանը խիստ գեղե-ցիկ կերպով զարդարուած էր, սրահը նուագախումբ մը պարագային յարմար ընտիր կտորներ կը զարնէր, և այս գիւթիչ նուագի ալիքներուն կը խառ-նուէին աւելի երաժշտական միզիքներ մը ֆորթ-ի, ամուրի օրիորդաց և երիտա-սարդաց համար։

Ամէն բան կիրթ ճաշակ մը կը բու-րէր, Ալեանաքեան, Յովակիմեան և Կէվրէկեան գերդաստանները այնքան փայլուն հարսանիք մը սարքեցին որուն նմանը գտնելու համար հին բարի ժա-մանակները երթալու է, երբ դեռ եւ-րոպական սովորութիւններ մուտ չգը-ուած, տուներն տէրերը, ընտանեկան «օճախ»ին պետերը օրերով խրախճանք կը կատարէին անագին ծախքերով, կը խնդային և ուրիշներու ալ խնդ, բախտութիւն կը պատճառէին։ Նոյն նա-հապետական ուրախութիւնները չտիպել անկարելի է երբ նկատենք որ Ալեա-նաքեան և Մինասեան գերդաստանները ամբողջ շաբաթ մը մեծածախ փայ-լուն հանդէսներ սարքելով ուրախա-ցան և իրենց երջանիկ վայրկեաններ-ուն մասնակից ըրին ազգականները, կա-րօտակալները և ակար անոր որքերը։ Այսպիսի ընդհանուր ուրախարիթի պա-ըագայներ ցաւալի է որ շատ հազուա-գիւտ կը պատահին, անոր համար որ միշտ անձին բացառիկ բարեսիրական տրամադրութիւններէն կախում ունին,

Ներկայներն. Բարսեղ էֆ, Կիւլ-պէնկեան, Եփրեմեան էֆ., Տօքթ. Նա-հապետեան էֆ.. Իրրանոսեան էֆ., Տէր և Տիկին Սրուանդ էֆ. Վարդանեան, Աբրահամ Շատան էֆ., Զդոն և Փիրայր էֆ.ք Խորասանճեան, Տիրան էֆ. Պապեան, Յովհաննէս էֆ. Յարութիւնեան, Արամ և Հայկ էֆ.ք Թիրեաքեան, Ատատուր էֆ. Գուշա-տարեան, Օնիկ էֆ. Միսքճեան, Ստեփան էֆէնտի Ուռնեան, Տիգրան էֆէնտի Էքսէրճեան, Մաքսուտ է-ֆէնտի Գալբաքեան, Յակոբ էֆ. Ճիլաճեան, Ալեանաքեան, Մինասեան և Կէվրէկեան գերդաստաններուն բո-լոր անդամները, ուրիշ շատ մը ծանօթ անձնաւորութիւնք տիկիններ ու օրի-որդներ։ Շնորհաւորական շատ մը նա-մակներ և հեռագրեր եկած են, իմէջ այլոց Երեւան էֆ. Փափազեանի, Օհանեան էֆ.ի. Տէր Յակոբեան էֆ.ի Պէյազեան ընտանիքի, Ճիլաճեան էֆ.ի Մարտիկ էֆ. Գրիգորեանի, Գառնիկ էֆ. Միքայէլեանի, Օհանէս էֆ. Բէ-լէկոֆի հեռագրերը։

Նուէրներ

Կնքահօր և կնքամօր կողմէ ադա-մանդեայ խստ թանկագին զոյգ մը ապարանջան, հարսին ծնողաց կողմէ ադամանդակուռ խստ թանկագին քարերով մանեակ մը. փեսան իր հարս-ին զոյգ մը թանկագին օղ։ Տէր և Տիկին Արամ Կէվրէկեան բուլանթի ա-պարանջան, Տիկին Կէվրէկեան երկա-թուղիի չորս բաժնեթուղթ, Տէր և Տիկ. Թիրեաքեան զոյգ մը ոսկեզօծ արծաթ գաւաթ ներ, Տէր և Տիկին Գրիգո-րիսեան խստ գեղեցիկ արծաթ թէյի սպաս մը, Միհրան էֆ. Մէնկէնէճեան թանկագին զմրուխտ մատանի մը և չատ մը ուրիշներ։ Ազգային Արքանց-ի կողմէ տնօրէն Նիկողոսեան էֆ.ի առաջնորդութեամբ 3 որբուհիներ մա-տուցին որբանոցի նուէրները խստ գե-ղեցիկ զործուած մետաքսահիւս բարձ մը, 3 աթոռներ Ն. և Ս. սկզբնատառ-երը ծաղկով նկարուած որք պսակի ա-տեն ալ փեսին և հարսին տրամադրու-թեան տակ են։ Նաեւ գեղակերտ ուղ-ղերձ մը որբանոցին կողմէ։

Երկու գիշեր հրաւիրեալներուն փայ-լուն երեկոյթ մը տրուեցաւ Կէվրէկեան բնակարանին մէջ։ Հարսը և փեսան չորեքշաբթի օր արեւելեան ճէպընթա-ցով Բարիզ պիտի մեկնին վերջնակա-նապէս հոն հաստատուելու համար, ուր Կէվրէկեան էֆ. ադամանդի ա-ռեւտրով կզբաղի։

ՀԱՅ-ՀՈՌՈՄԷԱԿԱՆՆԵՐԷՆ

Անցած ուրբաթ օր, Կ. Պատրիարք-քը, իր հետ ունենալով Էնկիւրիի ա-ռաջնորդ Կղեմէս եպիսկ. Դալարոս-եան, Եգիպտոսի առաջնորդ Պողոս եպիս. Սապպաղեան, Կեսարիոյ առաջ-նորդ Մատթ. եպիս. Սիսլեան, Կ. Պատրիարքի Հռոմայ փոխանորդը Գո-յունեան Գերապայծառ և Պատրիար-քարանի պաշտօնեաներէն մէկ քանին, Սէլամլըքի հանդէսին ներկայ գտնուած և Կայսերական մեծարանաց արժանա-ցած է։

—Անցեալները գրած էինք թէ կարա-նոյ երկրաշարժէն արկածեալ Հայ-Հռո-մէականներուն ի նպաստ յանձնաժողով մը կազմուած է մայրաքաղաքիս մէջ որ բաւական կարեւոր գումար մը հա-ւաքուած ըլլալով Կարին կը ղրկէ։

Մեզի կ'իմացնեն թէ հիմնովին սխալ է այս լուրը, բայց նկատելով որ հարկ է նաեւ Հայ-Հռոմէական ար-կածեալներու համար ալ նպաստ հաս-ցընել, սկսուած է արդէն այդ մասով հանգանակիչ մասնախումբ մը կազմել։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

ՐՕՄԱ 24 նոյեմ.— Թալաթ (ամուս-նալուծութիւն) ուսուցումն թէէսիսի հագգընտա մէպուսլարտան պազըրը թարաֆընտան թանզիմ օրունան գա-նուն լաեիհասը՝ մէճլիսը մէպուսանտա միւղաքքէրէ օլունտուղը սրբատա, հիւքիւմէթին՝ պու լաեիհանընն գապա-լընա չալըշաճաղը թէէմինէն բիրմանէթ օլունուեօր։

—Ահան մէճլիսի բէյսի Մ. Սէ-բաեօնրն իսթիֆա իտէճէեի բիվանէթ օլունուեօր։

—Պու այրն 27 ինտէ բարլամէն-թօնրն աչըլըրզը սրբատա, Իթալիանէ հիմբէթ իտէն ֆրանսըզ բուլպանլարը-նա գարշը լաչքմ օլան թէապիրլէրին իթթիհամը թէքլիֆ օլունաճագ տըր։

ԳՕԲԻՆՀԱԿ.— Տանիմարգանընն Ան-թիլ ակինիզինտէքի միւսթէմլէքեաթը-նընն սաթուն ալընմասը իչրուն, Ամերի-գա խարիճիյէ նազիրը իլէ Տանիմար-գանընն Վաշինկթօն սէֆիրի արաբընտա ճէրէեան իտէն միւզաքէրաթն պիր նէ-թիճէյէ եեգլաշմասը գօլայլաշմըշ տըր։

ՊԷՐԼԻՆ.— Աթլանթիգ օգիանու-սընտա Արման թէլէկրաֆ Դապլօ գումբ-անեասը՝ Ամերիգայի Արմանեայէ պազլաեաճագ եէնի պիր գապլօ եարմա-գա պաշլամըշ տըր։

ԲԱՐԻՍ.— Ֆրանսըզ գօնկրէսինտէ, եէնի գարշըզլըզլար գուհուր իթթի-եինին եաան օլուուղը՝ բէսմէն պէեան օլունուեօր։

ԼՕՆՏՐԱ.— Լօնիմիւզտէքի յուն-վարին 23 ինտէ Գրալ խանէսանը՝ մա-թէմտէն չըգաճագլարընտան, բարլա-մէնթօնրն աչըլըրզը վագթի Գրալ վէ Գրալիչա հազարաթը իլէ խանէսանը գրալի ալաբը հազըր պուլունուպ, աչըլմագ մէրասիմինէ պիր բէվնագ վէրիլմէսի իչուն, մէճլիսին պիր կիսն սօնրա աչըլմասընա գարար վէրիլէճէեի զանն օլունուեօր։

ՆԻՒ-ԵՕՐԳ.—Վէնէզուէլլանընն մէր-քէզը իտարէսի պուլունան Գարագաս չէհրինտէն պիլտիրիլտիեինէ կէօրէ, Ֆրանսա թէպասընտան Մոնթապան իսմինտէ պիրի՝ Վէնէզուէլլա զապը-թասը թարաֆընտան թէվգրզի օլունմուշ տըր։ Վէնէզուէլլա հարպիյէ նա-զրը ժէնէրալ Կուէրրա ազլ իտիլմիշ տիր։

— Գօլօնտան չէքիլէն պիր թէլէկ-րաֆնամէեէ կէօրէ, Գօլօմպիա սաբլա-ը՝ Գօլօն չէհրինին իտարէսինի էլէ ալմըշլար, վէ բոլիս միւտիրլիեինէ վէ պ

ՏՕՐՏՕՐ
Մ. ՃԷՎԱՀԻՐՃԻ
ՄԱՆԱՎԳԻՏ
ԿԱՆԱՆՑ ԵՒ ՏՂԱՅՈՑ
ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ
ՌԺԻՇԿ
ՄԱՆԱՆԱՌԱՐՔ
ՎԻՐԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՆՆԱ

Գրչ. Ն Ռ. Ի. Ոչ՝ օրէն Եդէն Երկ. ԺՈՎ Մ-էրէքէ-ը, Արդարեան գրեալ բանը։ Ո-ուէշ ժամանակ, նախ- բէնքը, Լանկ- էր տուն։

بلاد على كاري

RÉRA

ԵԹԷ ԿԸ ՓԱՓԱՒԻՒՔ՝ առանց վնասակար նիւթեր պարունակելու առողջարար սիկարի թուղթեր ունենալ, դիմեցէ՛ք Կ. Պիպէրեանի

ԲԵՐԱ ԵՒ ՊԷՅՈՂԼՈՒ

անուն թանկագին գաղտնիական ընտիր սիկարի թղթերը, որոնք ուրիշներէն առաւելութիւն մ'ալ ունին, գաղտնիէն և տաճկերէն Բերայի գունաւոր քարտէսը պարունակելով։

ՓՈՐՁԵՑԷ՛Ք ԵՒ ԳՈՀ ՊԻՏԻ ՄՆԱՔ

Կեդրոնատեղին է. Կ. Պոլիս, Զիւմպիւլի խան, Կարապետ էֆ. Պիպէրեանի վաճառատունը։

Մեծաքանակ գնող յանձնորդաց և յանձնակատարներուն ԳՈՀԱՅՈՒԹԻՒՆ ԶԵՂՉ.

Ուրիշ զանազան սիկարի թղթեր ալ կը գտնուին վաճառատունս։

Կեդրոնէն դիմեցէք։

ՏԻՐ ԹԱՊԻՊԻ Ե, ՀՈՇԵԱՆ

Դարձը Գէորգ Մարտ Հարդէ
Բէյրնէ-ը, Հոգեզնոց, Նոր-էր։ 52

Հէր կիրն սարսափելի կիրէ եարբանա գատար միամիլէյ Հոշեան էֆ. թէտավիսանէսնէ միբաճառի իսէն զէմաթը գապալ իլէ տիր աղբիլարը, չիբրիւ քլիւեի վէ պուշլարտան իլէրի կէլէն աղբ խասիլբալարնը էն մի-գիմէ վէ սոն թէրթիպտէ տպաթ վէ իլաձիր իլէ թէտավի իսէր։ Ալ թէն, բլաթին, էմալլատ տիր տալտուրուլուգ զայէթ զարիֆ վէ սէնսաթքարանէ տիր թագմիլաբը իսալ իսէր կէրէք գատչու վէ կէրէք ալիձուն տիմագ իսիմլաբը իլէ Հէր միբաճառի իսէն թէմին էսիրիր վէ տէրչոնէ էսիլէն վագիֆէ մուճիրը մէմնունիյէթ սուրէթաէ իբմալ օլունատուգտան սոնրա թէվֆիկ օլունար։

Բաղար էրթէսի, չարշանպա վէ ճումա էրթէսի Սթանպոլ ճիհէթիսէ պուլունան միւշթէրիլէրինի սատարան էշյանէէ գատար Պահճէ Գարատա Ա. Սահակեան Տիր թէտավիսանէսինէ գապալ իսէր։

Լիւզումը թագտիրինէ բաղար կիսիլէրի տախի միբաճառի օլունապիր։ 18 - 20

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ

ՄԱՐԶՈՒԱՆ.— Աւետիս էֆ. Կիւլպէնկեան դիմելով կարելի է «Մանզումէ»ի բաժնորդ գրուիլ։

ԹԱՐԲԵՐԴ.— Կարապետ էֆ. Մուսեկեան Եփրատ Գէօլէճ, նոյնպէս բաժնորդ կ'արձանագրէ։

Գ. ԷՄԷՆԵԱՆ ՎԷ ՇԻՒՐԷՔԵԱՍԸ

ՊԷՕՅԻՒՐ ԷԼՊԻՅԻ ՏԷՐՕԶԻԹՕՍԻ

Սթանպոլտա Սուլթան Համամ Գրնտա Թօբալեան խանընտա Ն՝ 24

Էլպիսէ մաղազալարը միանգամա էն էսկի վէ էն զիեատէ էմնիյէթլի վէ չէօնրէթլի օլան Թօբալեան խանընտաքի էլպիսէ մաղազաներնէն էսկի նամ վէ չէօնրէթի վէ իւնան վէ մէքանը ատա թէպտիլ օլունմա Գրչ օլտուղը կիսպի ատիպ վէ մուէսսիսի Գ. Էմէնեան պիր գաթ տանա ինդիպաթ վէ ինթիզամը իսալէի իսթիքալ իլէ միգիթէխիր տիր։

Թօբալեան խանընտաքի մաղազա միւատախսէ մէրիմնէն պաղրլարընէն օ ճիվարատա մուխթէլիֆ իսիմլէր իլէ միւճէմատէն աշմրշ օլտուղլարը էլպիսէ մաղազալարընէն Թօբալեան խանընտաքի էլպիսէ մաղազատը իլէ տաղա վէ զաթան իշթիրաք վէ միւնասիպէթ վէ ինթիզամը օլմատըղընատան, միւհիմլէրէմ միւշթէրիլէրիմիզին իդիֆալ օլունմահարագ Թօբալեան խանընտաքի էլպիսէ մաղազասընա միւրաճաաթ ինթիզէրի թավսիյէ վէ իլան օլունուր։

ՖԻԼԻԱԹ ՄԱԳԹՈՒ

ՏԷՐՈՒ Յ. ՇԻՐԻՆԵԱՆ
ՆԵՐՔԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ
Գուլֆաթաու Մօլա-Թաշի Թիւ 15
Մայր եկեղեցոյ անկիւն
ՄԱՆԻԿԵԱՆ ԷՖ.Ի ԴԵՂԱՐԱՆՆ ԱԼ ԿՐԳՏԱՆԹ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Բ. Մ. ՊՕԶԱՃԵԱՆԻ

30 առ 100 գեղչով

	դրդ.	ֆր.
Ֆրանսերէն Ալֆապէ	Գրչն	1 20
Ֆրանսերէն ընդարձակ քերականութիւն	»	7
Գրպանի բառարան Ֆրանսահայ	»	5
Լէքօ տը Բռոսի, Ֆրանսերէն բառարանով	»	10
Լէքօ տը Բռաի, լոկ Ֆրանսերէն	»	5
Աշխարհաբար քեր. տարրական ընթացք	»	2
Աշխարհաբար քեր. միջին բարձրագոյն ընթացք	»	4
Աշխարհագրութիւն Ա. Պոզահանի	»	4
Մէճէլէ, Օսմ. քաղ. օրինագիրք (անգեղէ)	»	20
Ինքնապատանութիւն գիտական, գաղղիական և միզանցքարտրքարքային արարու դէմ	»	6

Մէ-ի էլեքտրոնդեղ.— Զագմագճըլար Եօգուշ կազմարար Արշակ Մանուկեան, թիւ 10. դատաւորէ եկած յանձնարարութիւնք փութով կը կատարուին։

Սաղմոս կիսակաշի, 100 փարայ

Մ-ՆՇ.—Դրամագառներն եթէ սպառած է, ըսեն, մի՛ հաւատաք։

Մ-էրէքէ-ին բաժանորդ գրուիլ փափաքողներ, թող հաճին դիմել Սթանպոլ փողոց ջրավաճառ Ցակոբ աղայի ուրիշ կրնան բաժանորդագրուիլ։ Թերթերը միշտ պիտի ստանան առաջին թրէնով։

ՍԻՆԿԷՐԻ

ՃՇՄԱՐԻՏ ԿԱՐՕ ՄԵՔԻՆԱՆԵՐԸ ԱՄԵՐԻԿԱՅՈՅ ՄԵՔԻՆԱՆԵՐՆ ԵՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿ ԱՇԽԱՐՀԻ ՄԷՋ

ՍԻՆԿԷՐԻ ընկերութիւնը իր հռչակաւոր մեքենաներէն մինչեւ ցարդ 18 միլիոն մեքենայ ծախած է։

ՍԻՆԿԷՐԻ ընկերութիւնը զանազան արուեստանոցներուն մէջ 4000է աւելի շքեղագոյն և պատուոյ մրցանակ առած է։

Այն անհուն յաջողութիւնը զոր և ոչ մէկ ուրիշ ընկերութիւն կարողացած է ձեռք բերել, ՍԻՆԿԷՐ մեքենայից գերազանցութեան արդիւնքն է։

Կեդրոնէն զգուշացէք. Սինկէրի ճշմարիտ մեքենաները կը կրեն իրենց վրայ դիմաց զետեղուած յատկանիշը և կը ծախուին միմիայն ի վաճառատան

THE SINGER MANF. CO.
TRADE MARK

Ժ. ՆԱՅՏԼԻՆԿԷՐԻ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ՎԵՀԱՓԱՌ ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ, ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ԱՐՔԱՅԻՆ, ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ԻՇԽԱՆԻՆ, ԵՒԼՆ.

Արեւելքի համար ընդհանուր վարչութիւն, Բերա, Գումպարաճի փողոցին անկիւնը գտնուած չենք։

Վաճառատունք ի Պոլիս՝ Բերա, Մեծ փողոց, Կալաթա Սէրայի Լիսէին դիմաց։ Դալաթիա՝ Գարտաքէոյ թաղամէջի կայարանին դիմաց։ Պոլիս՝ Սուլթան Համամ և Սուլթան Պազարիտ։ Մասնաճիւղ՝ գաւառաց բոլոր քաղաքներուն մէջ։

ՈՒԷՍԴԸՐՈՆ

ԲԱՐԼՍՄԷՆԹՕՆԸՆ ԳԱՐԱԲԸ ՄԱԽՍՈՒՍԱՑԱԼ ԹՕՐՕՆԹՕ ԷՒ ԼՕՆԴՐԱՅԱ

1851Տէ ԹԷՔՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸՇ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՃԸ ԻՆԿԻԼԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Թագմին օլունան զիյանլարընը մէճմուա	ֆունտ. լիրա	6,000,000
Մէկճուա ագչէ էվ հասըլաթը սէնէվիյէ	» »	1,250,000
Քեամիլէն թէքէտիյէ օլունմուշ սերմայէ	» »	410,000

Թուրքիա շրջանին միւսիրի ուժմամիսի. ԴԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅՈՒՐ Իսթանպոլ, Պահճէ Գարու, Անանիասի խան, Ն՝ 20, 21, 22,

Թաշրալարտա իշկիզար վէ միւթէպէր աճէնթէլէր արանըլմագտա տըր

ԻՒԹԱՐ.— Շէֆերմիզին էն մասրուֆ Ֆրանսըզ վէ Ամսան գումբանիալարընը սերմայէսի հասըլաթնա նիսպէթէն 100 % օլտուղը հալէ Ուէսթըրընքի 125 % տիր։ Իշթէ պու հագիգաթ Ուէսթըրն բագիպլէրինէ թէֆէվվիգ էթմիրմէյ էն պէօյիւք թէկմինաթ տըր։

ԽԱԼԻՍ ՄՕՍԿՕՖ ԼԱՍԹԻՔԼԷՐԻ ԿԷԼՏԻ

ՄՈՍԿՈՎՍԿՈՅ ԼԱՍԹԻՔԼԷՐԻ ԿԷԼՏԻ

RUSSIAN-AMERICAN INDIA RUBBER Co.
ТОВАРИЩ РОСС-АМЕРИКАНСКАГО РЕЗИН. МАНУФАКТ.
1860 Т.Р.А.Р.М. С.ПЕТЕРБУРГЪ.

ԻՐԱՋԻՇԵԼԻ ՄԱՐԳԱՍԸՆԱ ՏՐԳԴԱՔ ԷՏԻՆԻՋ

Խալիս Մօսկօֆ լասթիք քալօշլարը ալմագ արգուսընտա պուլունանլար եօգարտաքը չու իւչ ատէտ մարգահա սրգգաթ էթմէսլէր. էն զիեատէ իւչ քէօշէլի մարգահա քի, իշինտէ 1860 թարիխի վէ ալթընտա տէ Ռուսսա եաղը իլէ Սէն Բէթէրսպուրկ քէլիմէսէ պուլունմագ։

Մէմալիքը Շահանէ իշին եէկեանէ ամէնթասը՝ Մ. Ժ. ՄԷՐՃԱՆՕՖ 27—17

ՊԱԼԳԱՆ

ՍՕՖԵԱՏԱ ՄԻԼԼԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ՃԻՐՔԷԹԻ

ԵՐՄՈՒՅԼ, ԲՂԻԹԱՐ, ՊԱՆԱՄԱՆՕՖ. ՀՕՍԱ, ՍԻՆԱՆՕՖ

1899տա մէրի իւլիճրա էօմիւր սիկուրթասը պէտէլի ֆրդ		18,054,276
» » եանկը » » »		100,267,203
» » » » » բրմի »		1,455,306

Էյմէրը էնդիրէթ վէ չօճուգլար իչուն միւթէտիլ չէրարթի իլէ սիգարթա ատատէր

Եանկը՝ էրդը հէր նէվի պինա վէ էշկա իւզերինէ սիկուրթա ատատէր։

Նէֆէյոն էնդիրէթ՝ էրդը մալ, եվրադը նագտիյէ վէ վաբոր սիկուրթալարը գապալ իսէր։

Հիսէսարանա՝ 1896տա 18½ %, 1897էէ 18%, 1898էէ 18%, 1899տա 16% թէէմթիւ թէվզի իթմիշ տիր։

Շիրքէթին Պանքէրլերի (Ճէրասատէթտէ Գրէտի Լիոնէ, Լէօնտրատա Անկլօ Աւստրիան Պանգ, Սօֆիատա Պանգ Նասիոնալ Պիւլկար։

Թաշրալար իշլէնդ միւատատա վէ միւթէպէր քէֆիլէթլի աճէնթլէր արանըլյոր։ Թիւրքիա իշլէն ուժմամի աճէնթէ ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ

Գալաթա Մէրթէպանի սոգագ, Ճէտիտխան

Թիւրքիա իշլէն ուժմամի միւֆէթթիշ՝ Ա. ԿՐԻՍԵԼԵԱՆ

ՔԻՄԻ ՊՈՒԼՄԱԼԸՍԸՆԸԶ

Ադզընըզին գօգմամասընը, տիւլէրինիզին խասթալըգտան քիւլիւէն արի գալմասընը արզու իտէր իւնիսի Պաղչէ Գարասընտա Նիզամիէ գարագօլ գարչու քէօշէսինտէ 1 նօմէրօլը մահալը մախսուստա տիր Թապիպի

ԽԱԶԻԿ ԺԱՄԿՈՉԵԱՆ ԷՖԷՆԴԻ

պուլմալըսընը։

Մուսթաֆէյ Մէքթէպի Թըպպիէի Շահանէսէն մէկդուն օլուպ, հիր պիր ադրը հիսա իսթիրմէքքսիզին տիր չէքմէքտէ մուճիսի պուլունարը պիր իլաճ իլէ եալնըզ իբի սէֆիատա էն չէտիտ տիր ադրլարընը քէսմէքտէ, «սքօրբիթ»կիպի հէր նէվ տիր էֆի խասթալըքլարընը թէտավի իսթմէքտէ էֆէնտին էն սոն ուսուլի իւզրէ վէ նէվ վիճատա ալէթթար իլէ տիր տօլտըրմագտա տըր։

Էնվայի թագմա տիր վէ չէնէ իմալանատա մէհարէթի քեամիլէսի ուժում միւշթէրիլէրինին հիւսնիւ թէվէճճիւհինի ճէլպ իսթմէքտէ տիր։

Ճումատա կիւնէրի մուայէնէխանէտէ բաղար կիւնէրի ալ կէտիկ Բաղատա Համամ ճատատէսինտէ, 15 նօմէրօլը խանէսինէ միւրաճառի իսէն փուգարայը մէճճանէն թէտավի իսէր։ Սապահկարը սատթ 1½ գատար վէ ագշամարը տախի սատթ 11տէն սօնրա հէր վագթի խանէսինտէ պուլունուր։

ՏՕՖԹՕՐ ՀՕՊԱՆՍՂԼՈՒ

Մուսթաֆէյ փարիսատ միւատէպէ մէտատ էմրազը տապիլիկ վէ սասպիտէ քէսպի իսթիխսաս իսլէյուզ սարա։ Ցսրազմօս, իսթէրիք, եարբմ պաշ ադրըսը, նիւզիւլ, ույգուսուզլուգ, ույգուսա կէպինմէք, չօճուգլարըն իսրար թուսամամալարը վէ էնվայ սինիրխասթալըգլարընը էլէկտրիք իլէ թէտավի էյլէտիր կիպի միտէ սուլարը, վէ մրաւ սուլուսընն արթմասը վէ էքսիլէտպ պաղըրսագ, գալպ, ագ վէ գարաձիյէր վէ պիւթիմէյ էմրազը տապիլիկ սարիէի ֆէնտը թրպպըն էս սոն քէշֆիաթը իւզրէ հէր կիրն սապատատա էօյլէնէ գատար իստատպօլտա օգթիլէպ պաղընատա (Սինէմէան) վէ ուզուն շարշուտա (Մէրիտի) էճզանանէլէրինտէ վէ էօյլէսէն սօնրա, պէյ օղլու ճատատէր քէպիրտէ Ստամբուլ թէպտրսում գաղուսընատա 165 նօմէրօլու Մուայէնէխանէի խուսուսիէսինտէ միւրաճառի իսէն խասթէկէանը գապալ իլէր։ Մուայէնէխանէի խուսուսիէսինտէ հէր նէվ թէտավիկ էլէքթրիկի վէ էլէքթրիկ պանէօսու մէվճուտ տուր։

ՄԿԻԻՏԱՐՈՒԹԻՒՆԵՐՈՒՆ

Անոնք որ կը փափագին Մանզումէի բաժանորդ գրուիլ, կրնան դիմել Սելամսըզ, Պապա-Ճան փողոց, կօշկակար Վահան էֆ. Մարբանի խանութը, և ատանալ օրինաւոր ընկալագիրը։

ԷՃԶԱԽԱՆԷԻ ԹԻՒՐՔԻԷ

Սիրքէճիսէ քեաին (Էճզախանէի Թիւրքիէ) եէվմը քիւշամանատան պէրի կէօսթէրտիյի ինթիզամ վէ տրգգաթատան վէ ինդար օլրան քեափէթի էտվիյէնին խալխիյէթի վէ էնվէնտիյէթինէն տօլայը չէհրիմիզին էն մուքէմմէլ էճզախանէսի օլուպ, տիկէրլէրինէ նամունէի խմիխալ օմմագ չէրէֆինի իրրազ իթմիշ տիր. պու տրգգաթի վէ ինթիզամա մունդամ օլան թէհրիրէթի վէ նէզաֆէթի մէսէլէսի քի էճզախանէլէրէճէ ասլ նազարը էհէմմիյէթէ պլրսաճագ մէվատանը պաշլրճասը տրը. ամմէնին միւսէլլէմի վէ տէվաիրը բէսմիյէնին տախի մուատատագ օլտուղը իւզրէ պուրատա քէմմալը իլէ ճարի տիր. պու կիպի պիր թէէսխատէն պէքէնիլէն շու խրտէմաքը միւսթահսանէնյէ պիր իլավէի ինանիյէթքեարի օմմագ իւզրէ եէվմը թէէսխիսատէն չիմտիյէ գատար միւրաճաաթ իսէն պէրթիմէվ գուէֆիյի խասթէկեան մէճճանէն թէտավի ինթիրիմէք վէ մուալէճաթը լազըմ տախի քէշգ պիլա իւզրէթի իթա խարիմէք կիպի իխթիյար օլրան ֆէտատքեարը էլար նազարը տրգգաթա պլրանատագ օլուր իսէ պու էճզախանէնին խթիխսալը մէնֆաաթատան զիյատէ հէմճինսինէ խրտէթ կիպի պիր ֆիքրը ինանիյէթբերվէրի իւզերինէ թէէսխիսիմէ օլատուղը ակրնալ թայեին իսէր, ինչէ չու թատատա օլրան հիմէմաթը մասրուֆէտէն նաչի տրը քի պու էճզախանէ թարիգը թէրգագրատա գաթի տէրէճաթ իսէրէք, պու կիւնքի մէրթէպէի իրրազ էյլէմիշ վէ պու սիզատէն տէ էրպապը միւրաճառատը մէմնունիթի վէ էսնիհէթիսի վէ ամբրպպանքն տարը թաշուուսրտրսի ճէլպ էյլէմիշտիր։

Մէղբիր էճզախանէսի քեափէթի ինէլ վէ էսրարատա քէսպը իրրմիսնաք թատ էյլէմիշ մէշարրը ամբրպպա հէր կիրն էվգատը մէշարրը ամբրպպա հէր կիրն էվգատը մուայէնէսէտ հաղրը պուլունարգլարը կիպի զիբիբ ու իւնապէ մախատա օլմագ իւզրէ տէ մուայէնէխանէլէր սէվճուտ տրը։ էճզախանէսի պուլունան ամբրպ վէ էսէվատիը ֆէնտինիյէսինին միւքէմմէլիյէթի սէպէպի իլէ եէկեանէ տէնիրմէյէ շայան օլան (Թանմիխանէ) իսէ ճանիպը հիւքիմէթը մէնիյէտէն էվրօբատա ասզուզ սէնէ խարտի իխտիրիլիքտէն սօնրա իլէ ամֆա օլարագ քիմիական տրբլօմասընը իշրազ իլէ չէհրիմիզէ ավտէթ իթմիշ օլաա Մէքթէպը թրպպէրէ Շահանէ քիմիական մուալիմէրիմէն Տօքթօր Անմէա Հիւսէյին պէյին եէսը իգթիսատ վէ քիֆայէթինէ թէսվիմ իսրիմիշ տիր. մուամիլէյէնին ֆէնը թարիխնէքի իգթիսատը պուրատա նասը ասլ մալիմ իսէ, էվրօբատատա ● տէրէճէ մարուֆ տրը, մուամիլէյէ պէտանը ինատատա միւրթասը թահլիլ հէր սէ վար իսէ, անը քէմալը իրթիմամ իլէ պէրթարիլ ամբրպպատա իշղար վէ պինայէն ալէհ ամբրպպաքի մուամիլէյէրիմին իշլէրինի պիր գաթ տատա թէտրիլ իթմէքտէ օլտուղը կիսպի մէրի օլան մանէպէ նէպատի հէր նէվ մէվատատը տախի սուրէթը միւքէմմէլէսի թարիխ վէ իշղար իթմէքտէ տիր։ 2 —8

ՅԱԿՈԲ ՏԻԼԻՄԷԼԹԵԱՆ ԵՐ ԼՆԿ

Գ. Պոլիս Մ-ուսուտ Փ-ողոտ էս-էբ Բի- 271

Վաճառատանս մէջ կը ծախուին հարանիքի համար ամէն տեսակ շաքարեղէններ և ըմպելիներ, ինչպէս նաև երեկոյթներու և անուան տօնախմբութեան օրերու համար տեսակ տեսակ շաքարներ և ըմպելիներ։

Ամանէղէններու յատուկ գործարան մը ալ ունենալով վաճառատունս յանձնարարուած անուշները և զանազան շաքարեղէնները մեծ ուշադրութեամբ կը պատրաստուին, վաճառատան մէջ կը գտնուի նաև ֆոնտան և ուրիշ տեսակ շաքարներու ճոխ մթերք։ Գաւառներէ եղած յանձնարարութիւնք փութով կը կատարուին։ Գիները շատ ժամեն են։ 99—106

Տէր և Տնօրէն
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱԼԱՖԵԼԻԱՆ

)(44)(

ԹԵՐԹՕՆ «ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԷՖԷՄԵՐԻ»Ի

ՔԱՍԻՄ

ԺԱՌԱՆԳՈՐԴԸ

ՎԷՊ ՏՈՀՄԱՑԻՆ ՆԵԱՆԳԷ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

Ժ.

Տիկին Մերուսեան գործը, կարը, յանձնորդուհիները մոռցած՝ կը ջանար համոզել զաւակը որպէս զի Ատրինէի սէր տալով զուր տեղ չի մաշեցնէ իր թանկագին ծնդը։ Թէեւ բացայայտ չէր խօսեր, ոակայն սրտցեալ ձեւերու տակ ոէտք եղածէն աւելին կ'զգացնէր Վահէի, այս ձախող սկզբնաւորութեան առաջքն առնելու և իրենց ընտանեկան հանգիստը չի վրդովելու համար։ Իսկ պատկերահանը անդիսանալ կեղծելով մօրը նպատակը չարունակ կատակի կը դարձնէր։

—Մտիկ ըրէ՛ Վահէ յարկ դիրձակուհին, կարճ խօսքով, չեմ ուզեր որ այս պատկերը քու զբաղումդ առարկան ըլլայ։

Վահէ չարունակելով իր անվերջ սրբագրութիւնները պատկերին վրայ,

—Մտիկ ըրէ մայր, պատասխանեց, կարճ խօսքով չեմ ուզեր որ Տիկին Աբգարեանի շրջագգեստը քու զբաղումդ առարկան ըլլայ. ինչ որ է քեզ համար քու յանձնարարդներդ մէկուն զգեստը, նոյնն է այս պատկերն ալ ինձ համար։

—Դուն դիս տղա՞յ կը կարծես միթէ, դեռ բերանդ չի բացած՝ կը հասկնայ մայրդ ինչ որ կ'անցնի մտքէդ, այդ աղջիկ՝ Ատրինէն, պարզապէս պատուհաս մը պիտի ըլլայ մեզ համար։

—Զեռքդ խղճիդ վրայ դիր մա՛յր, պաղատեց Վահէ վիրաւորուած սրտով, ինչպէս լեզուդ առաջ կ'երթայ պատուհաս անուանել աղջիկ մը որ անլիմ է իր սրբութեան մէջ։

Վահէի այս պաշտպանութիւնները աչքի նման կը ծակէին սիրտը մօր՝ որ աւելի հաստատուելով իր կասկածներուն մէջ, չէր գիտեր ինչ ընէր, ինչպէս համոզէր։

—Արդարեւ սրբապղծութիւն կը համարիմ յոռի նախագուշակութիւն ընել Ատրինէի նկատմամբ, ըսաւ, Տագրեաններ կրնան վնասնէն, ապրիւ, առաքինի անձինք հաչակուիլ, նոյնպէս իրենց աղջիկը կրնայ չգնաղ թանկագին եւ խոհեմ ամուսին ըլլալ, որի՞ սակայն, ահա հոս է որ կը ծագի թէական կէտը։ Արհեստաւորի մը զաւակը, կամ հասարակ գասակարգէ երիտասարդ մը եթէ երազէ ամուսին առնել Ատրինէն կամ անոր նման մեծատունի մը աղջիկը, պարաներու ամէնէն մեծը գործած կ'ըլլայ, անոր համար որ երբեք չի կրնար համաձայնիլ իր կնոջ հետ, ո՛չ աստիճանով, ո՛չ դիրքով, ո՛չ հարստութիւնով և ո՛չ ալ անուանով և վայ անոր որ սորնադաս դիրքի մէջ է միշտ, հանդէպ իր կնոջ։ Սէր, երջանկութիւն, համերաշխութիւն մի փնտռեր այլ եւս այն տան մէջ, երբկ կնիկ չարունակ թիւրիմացութեան մէջ են, առաջինը ամէնէն փոքրիկ ակնարկութենէն իսկ կ'զգածուի, կարծելով որ զինքը կը նախատեն, իսկ կինը միշտ վէրք մը ունի սրտին մէջ որ արժանաւոր ամուսինը չի գտաւ։

—Եւ այս քարոզները, մի միայն Ատրինէի պատկերը քաշելո՞ւս համար։

—Ոչ թէ Ատրինէի պատկերը քաշելուդ, այլ մանաւանդ անոր համար որ քու երջանկութիւնդ ամէնէն գերադաս է մօրդ աչքին։ Ինչի նման խելացնոր երիտասարդ մը պէտք չէ որ տարբեր նշանակութիւն տայ յարգանքի, քաղաքավարական տեսակցութեան և մտքին մէջ չափազանցէ աղջիկն մը պատահական ընդունելութիւնը, անոր վրայ խորհելու և ծրագիրներ կազմելու ատիճան առաջ երթալով։ Այդ կարգի հարուստ աղջիկներ, մանաւանդ Ատրինէ, հարիւրաւոր խնկարկուներ, երկրպագուներ ունի ընկերութեան բարձր դասակարգէն, որոնք եթէ ոչ գեղեցկութեանը, որ բան մը չարժէր, գէթ հարստութեանը շուրջ կը դառնան յիմարաբար։ Հարուստի աղջիկներ կը ներեն անոնց ամէնուն, անոր համար որ պատիւ կը համարին դիրքի տէր անձնաւորութիւններէ հետապնդուիլը, բայց երբ քիչ մը կասկածին որ ամուսնական թեկնածու մը կայ երիտասարդին մտքին մէջ, զայն կը յարգեն մի միայն, ազնուութեան, բարեսիրութեան պարտք մը կատարած ըլլալու համար։

—Կատաղութենէս պիտի հանթիմ, գոչեց Վահէ ոտքի վրայ ելլելով, իրր բարեգործութիւն, իրր ողորմութիւն յարգեցին մեզ Տագրեանները։

—Հապա ինչ կը կարծէիր, ուրիշ ինչ բանի համար պիտի յարգէին մենք ո՛վ, անոնք։ Աւելի գէշը կայ. այն ամեղուկ Ատրինէն որ այսչափ մտերմաբար կը տեսնուէր այն դիշեր, եթէ քիչ մը կասկածի որ այսչափ կ'զբաղինք իրմով, արժանապատուութիւնը վիրաւորած ալ կ'զգայ և անգամ մ'ալ մեր երեսը չի նայելէ զատ, սատիկ ոխ կը կապէ մեզ դէմ։

—Եթէ այս նախատինքները ուրիշ մը ըներ ինձ...։

—Ես ալ ճիշդ անոր համար արձակ համարձակ կը խօսիմ բոլոր ըլլալիքները, որպէս զի ետ դառնաս, երբ ճամբան մօտիկ է, դիտես քու վեհանձնութիւնդ ու անձնասիրական զգացումդ ինչու անիրանալի գործ մը հետապնդես և տուժես ֆիզիգապէս ու բարոյապէս. ինչո՞ւ ուրիշները խնդացնենք մեր վրայ, ինչո՞ւ ձեռք երկնցնենք հոն, ուր անկարելի է մեզ հասնիլ։

— Ասոնց բոլորը քու խելապատակիդ մէջ ծագում առած բաներ են սակայն, մայր. ես պարզապէս արհեստական տեսակէտով գծեցի Ատրինէի պատկերը, զոր հիմա ոտքիս տակ կ'առնեմ բզիկ բզիկ կ'ընեմ, եթէ գիտնամ որ նուաստացուցիչ դեր մը ունիս տայ ինձ։

Դիրձակուհին քիչ մը սփոփեցաւ, գտած էր զաւկին տկար կողմը. գիտէր անոր անձնասիրութեան չափը, ուստի յաղողութենէ վերջին ծայր գոհ.

—Աստուած տայ որ կասկածներս չիրականանան և ես սխալած ըլլամ, ըսաւ. մեզի պէտք չէ, ո՛չ Ատրինէ, ո՛չ հարստութիւն, Աստուած մեզ իրարմէ չի բաժնէ, տես ինչ երջանկութիւն պատրաստած եմ քեզ համար,

—Շնորհակալ եմ։

—Զէ՛, ատանկ երեսդ ծռելով մի՛ խօսիր, քու այդ ձեւերդ են որ կասկած կը ներշնչեն ինձ, առջուան անկեղծութիւնը չի կայ մեր մէջ. հով մը, ցուրտ քամի մը փչեց որ պատճառ պիտի ըլլայ իմ յուսահատ տանջուելուս։ Ինչ կ'երազէի քու մասիդ և հիմա ինչ կը գտնամ։

—Ինչո՞ւ կը չափազանցես. ինչ կայ, ինչ ըրած ունիմ։

—Նախ սա պատկերը հեռացուր ասկէ։

—Ինչ ընեմ, պատռե՞մ, ուրե՞մ այսչափ ծանր ոէկ գործս որ կրնայ պատիւ բերել ինձ, արհեստի տեսակէտով։

—Ամէն, ինչ ըսեմ տղայ, պատռէ՛, այո՛, աւելի լաւ է որ փոխանակ մօրդ սիրտը պատռելու պարզ պատկեր մը պատռես։

(Շարունակելի)